

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Viva Bambini - škola pro naše děti

*„Slyším a zapomenu. Vidím a zapamatuji
si. Udělám a pochopím.“ Marie
Montessori*

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Úplnost a velikost školy.....	4
2.2	Umístění školy.....	4
2.3	Charakteristika žáků.....	4
2.4	Podmínky školy	4
2.5	Spolupráce s dalšími institucemi.....	4
2.6	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	5
2.7	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.8	Dlouhodobé projekty	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Zaměření školy	6
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	6
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.5	Začlenění průřezových témat	13
4	Učební plán	17
4.1	Celkové dotace - přehled	17
4.1.1	Poznámky k učebnímu plánu	18
4.1.2	1. stupeň	18
4.1.3	2. stupeň (6. ročník + 3. trojročí).....	19
5	Učební osnovy.....	21
5.1	Český jazyk	21
5.2	Anglický jazyk	44
5.3	Německý jazyk	55
5.4	Matematika.....	63
5.5	Informatika.....	78
5.6	Kosmická výchova	85
5.7	Příběh lidí	99
5.8	Zázračná příroda	113
5.9	Kreativní svět	131
5.10	Sport.....	144
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	156
6.1	Způsoby hodnocení.....	156
6.2	Kritéria hodnocení.....	158

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Viva Bambini - škola pro naše děti

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Slyším a zapomenu. Vidím a zapamatuji si. Udělám a pochopím.“ Marie Montessori

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Soukromá základní škola a mateřská škola Viva Bambini, s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: Nám. Bratří Čapků 1267/10, 370 07 České Budějovice

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Klára Štěpánková

KONTAKT: e-mail: klara@montessoricb.cz, web: <http://www.montessoricb.cz>

IČ: 28133447

IZO: 181044706

RED-IZO: 691003734

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Bc. Barbora Macháčková

ADRESA ZŘIZOVATELE: Kaplířova 13, České Budějovice, 37001

KONTAKTY:

e-mail: barbora@montessoricb.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2022

VERZE SVP: 4

.....
ředitel školy

Mgr. Klára Štěpánková

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Soukromá základní škola a mateřská škola Viva Bambini, s.r.o. je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání od 1. do 9. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi malé školy.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna na okraji města nebo obce.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého, vzdáleného i dalekého okolí. Pro přepravu do školy nejčastěji cestují automobily rodičů, pěšky, veřejnou hromadnou dopravou. Školu navštěvuje 0 – 5 % žáků cizích státních příslušníků. Škola se nezabývá integrací žáků s tělesným handicapem. Škola se nezabývá integrací žáků s jiným než tělesným handicapem.

2.4 Podmínky školy

Uspořádání školy je úplná škola. Škola má k dispozici školní družinu nebo školní klub. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m).

Vyučování probíhá v následujících jazycích a jazykových kombinacích: český.

Počet školních budov je jedna, ve venkovním areálu se nachází zahrada/park. Bezbarierový přístup. Pro trávení volného času je k dispozici školní dvůr, hřiště, vyhrazená učebna, knihovna. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: ICT, praktické vyučování. Dále škola poskytuje žákům možnost pro připojení k internetu využít pracovních stanic, bezdrátové připojení v celé škole.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: .

Škola v následujících oblastech úzce spolupracuje s externími specialisty.

2.5 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi:

místní a regionální instituce

neziskové organizace

školská rada

školské poradenské zařízení

2.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, ostatní slavnosti, projektové dny, třídní schůzky, vánoční slavnost.

Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, jarmark.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 14 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupce. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Jsou v něm jak mladí učitelé, tak zkušení pedagogové. Počet pedagogů na škole, po přepočtu na plný pracovní úvazek, je přibližně 11.

2.8 Dlouhodobé projekty

- Pravidelné setkávání s předškoláky z MŠ Viva Bambini
- Projekt „MLÉKO DO ŠKOL“
- Projekt OVOCE DO ŠKOL

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Zaměření školy:

vlastní

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení: • svobodná – volná práce žáků • využití senzitivních fází ve vývoji a učení žáka • polarita pozornosti • připravené prostředí • komunitní kruh • práce s vlastní zodpovědností. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě: • filosofie oboru Kosmická výchova • integrovaná tematická výuka • problémové vyučování • od konkrétního k abstraktnímu. Operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy: • informace a texty v rámci obsahu projektů Kosmické výchovy • vlastní plánování a organizace vyučování žáků • práce s chybou a sebekontrolou. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti: • svobodná – volná práce žáků • samostatná práce v připraveném prostředí • sebehodnocení • práce s chybou a sebekontrolou • propojení učiva v projektech a s reálným životem. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich: • svobodná – volná práce žáků • práce s vlastní zodpovědností

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• sebehodnocení • práce s chybou a sebekontrolou • komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na elipse“ • prezentace vlastní práce • propojení učiva s reálným životem • globální výchova.
Kompetence k řešení problémů	Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností: • svobodná – volná práce žáků • setkávání, sdílení a komunikace žáků v komunitním kruhu „na elipse“ • možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu • práce metodami Kritického myšlení • projektové vyučování • kooperace • problémové vyučování • důraz na samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému: • svobodná – volná práce žáků • připravené prostředí • práce se zodpovědností • práce s chybou • vnitřní motivace. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy: • připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály • vnímání co nejvíce smysly (specifický materiál). Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů: • práce s chybou a sebekontrolou • vedení portfolia školní práce • vedení žáků k sebehodnocení, písemné zpracování • připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí: • svobodná – volná práce žáků • vedení žáků k sebehodnocení • vnitřní disciplína, práce s vlastní zodpovědností • komunikace v komunitním kruhu

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence komunikativní	• společné sestavování pravidel a také řešení jejich nedodržení.
	1. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. 2. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje. 3. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. 4. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. 5. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi: • práce ve věkově smíšených skupinách, učení od starších kamarádů, opakování si učiva učením kamaráda • důraz na sdílení v komunitním kruhu, možnost často sdělovat své myšlenky, nápady a zážitky • důraz na prezentaci všech prací žáků a učení se od kamarádů • vedení žáků k respektu při práci ve skupině • plánování, samostatnost, sebehodnocení • práce s informacemi aktivizujícími metodami • řešení problémů společně s žáky • společné sestavování pravidel třídy s vedením žáků k empatii, naslouchání a vnímání, toleranci odlišností, respektu k druhým a k sobě.
Kompetence sociální a personální	1. Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. 2. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá. 3. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají. 4. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty: • svobodná – volná práce žáků • práce žáků ve dvojicích, skupinách, týmech • setkávání, sdílení a interakce žáků v komunitním kruhu „na elipse“ • možnost vlastního kreativního způsobu zpracování zadaného tématu

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• princip práce „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“ • připravené prostředí, práce se specifickými pomůckami a materiály • porovnávání práce podle vzorové kontroly a předem stanovenými kritérii • vedení žáků k sebehodnocení • prezentace práce, ocenění a doporučení práce ostatních • vedení portfolia školní práce.
Kompetence občanské	1. Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí. 2. Chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu. 3. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka: • setkávání, sdílení a komunikace žáků v komunitním kruhu „na elipse“ • spolupráce žáků při vyučování • společné sestavování pravidel soužití • respektování domluvených pravidel • prezentace práce, ocenění a doporučení práce ostatních • zodpovědnost a vnitřní disciplína • spolupráce školy s rodinou • vlastní plánování a organizace svého učení • výpravy třídního kolektivu mimo školu v rámci témat k vyučování • samostatný pobyt žáků na škole v přírodě • propojení se životem (sledování života regionu, informace o aktuálních událostech v zemi a společnosti...). 4. Respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit: • projekty o historii naší vlasti • sledování života regionu, informace o aktuálních událostech, příležitostná zapojení žáků do projektů vztahujících se k regionu • naučné výpravy, muzea, galerie • vnímání co nejvíce smysly. 5. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti: • práce s časovou přímkou – historie naší planety, podmínky vznik života, vznik a vývoj života na naší planetě (v rámci Kosmické výchovy) • tříděný odpad ve třídě, další praktické zapojení do ochrany životního prostředí.
Kompetence pracovní	Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky:

Výchovné a vzdělávací strategie	
	• samostatná práce na pokusech a pracovní činnosti podle zadání a návodů • podíl na sestavování a respektování stanovených pravidel. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví, i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot: • práce žáků v připraveném prostředí a aktivní podíl na jeho utváření • vedení žáků k respektu k sobě, druhým a k prostředí • sebehodnocení • globální výchova. Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření: • problémové vyučování • metody Kritického myšlení • vnitřní motivace • svobodná – volná práce • vlastní plánování a organizace vyučování. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení: • podpora vlastních projektů žáků • vlastní plánování • propojení s reálným životem • práce s chybou • vnitřní motivace • zodpovědnost • globální výchova • společné sestavování pravidel třídy s vedením žáků k empatii, naslouchání a vnímání, toleranci odlišností, respekt.
Kompetence digitální	Na konci základního vzdělávání žák: • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Výchovné a vzdělávací strategie	
	- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) tvoří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Za tvorbu zodpovídá výchovný poradce. Forma PLPP je vždy písemná. Na tvorbě PLPP spolupracuje škola s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) tvoří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Za tvorbu a formální správnost zodpovídá výchovný poradce. Forma IVP je vždy písemná. Na tvorbě IVP spolupracuje škola s pedagogicko-psychologickou poradnou. IVP jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci, kteří s daným žákem pracují. Úspěšnost IVP vyhodnocuje třídní učitel.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Montessori základní školy: ZŠ a MŠ Sofie, Říčany

ZŠ Na Rovině, Třebosice, Pardubice

ARPIDA, centrum pro rehabilitaci osob se zdravotním postižením, z. ú.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Poradenské služby na škole zajišťuje výchovný poradce, metodik prevence, vedení školy, třídní učitelé a další pedagogičtí pracovníci.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

v oblasti organizace výuky:

a) úprava režimu výuky b) jiné prostorové uspořádání výuky c) úprava zasedacího pořádku d) snížení počtu žáků ve třídě e) volný čas ve školním prostředí

v oblasti metod výuky:

a) způsoby výuky adekvátní pedagogické situaci b) individuální práce s žákem c) kooperativní vyučování d) metody aktivního učení e) podpora motivace žáka

v oblasti úpravy obsahu vzdělávání:

a) respektování specifik žáka b) úprava rozsahu a obsahu učiva c) rozložení učiva z důvodu těžkého deficitu d) obohacování učiva e) modifikace podávané informace

v oblasti hodnocení:

a) individualizace hodnocení - rozlišení zadávání práce dle schopností a výkonu konkrétního žáka b) sledování výkonů žáka v průběhu vyučování, jeho připraveností a různé prověřování jeho vědomostí, dovedností a návyků

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) tvoří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Za tvorbu zodpovídá výchovný poradce. Forma PLPP je vždy písemná. Na tvorbě PLPP spolupracuje škola s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Žáci jsou podporováni v rozvíjení všech aktivit, o které projevují zájem. V těchto případech se na vlastní žádost mohou účastnit soutěží, olympiád, přestože škola soutěživost nepodporuje. Ve vyučování mají připravenou práci tak, aby se rozvíjely jejich dovednosti v oblastech jejich nadání. Bývají pověřeni náročnějšími samostatnými úkoly, vedením skupiny apod. Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Pokud se nám bude jevit dítě jako mimořádně nadané, odešleme jej na základě žádosti zákonných zástupců na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny, kde proběhne už speciální diagnostika dítěte. Na základě závěrů vyšetření se pak budeme se zákonnými zástupci společně domlouvat na dalším postupu.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení škola vypracuje pro mimořádně nadaného žáka individuální vzdělávací program.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Během celé školní docházky budou jednotliví učitelé ve spolupráci s výchovnou poradkyní sledovat projevy dětí, které by se mohly jevit jako talentované a mimořádně nadané a v případě, že by takové dítě identifikovali v průběhu školní docházky, následuje stejný postup - vyšetření v PPP a další.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) tvoří třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Za tvorbu a formální správnost zodpovídá výchovný poradce. Forma IVP je vždy písemná. Na tvorbě IVP spolupracuje škola s pedagogicko-psychologickou poradnou. IVP jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci, kteří s daným žákem pracují. Úspěšnost IVP vyhodnocuje třídní učitel.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání			KV, KS, M, Čj		KV, KS, M, Čj, Aj				KS, M, PL , ZP, Čj, Aj
Sebepoznání a sebepojetí			KV		Aj				PL, ZP

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Seberegulace a sebeorganizace			KV , S , Čj		KV , S , Čj				PL , S , ZP , Čj , Aj
Psychohygiena			KV , S		KV , S				PL , S , ZP
Kreativita			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj
Poznávání lidí			KV , Čj		KV , Čj				PL , ZP , Čj , Aj
Mezilidské vztahy			KV , KS , S , Čj , Aj		KV , KS , S , Čj				KS , PL , S , ZP , Čj , Aj , Nj
Komunikace			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj , Nj
Kooperace a kompetice			KV , M , S , Čj		KV , KS , M , S , Čj				KS , M , PL , S , ZP , Čj , Aj
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti			KV , KS , M , S		KV , KS , M , S , Čj , Aj				KS , M , PL , S , ZP , Čj , Aj
Hodnoty, postoje, praktická etika			KV , KS , M		KV , KS , M , Čj				KS , M , PL , ZP , Čj , Aj
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Občan, občanská společnost a stát			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Formy participace občanů v politickém životě			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá			KV , KS , M , Čj , Aj		KV , KS , M , Čj , Aj				KS , M , PL , ZP , Čj , Aj , Nj
Objevujeme Evropu a svět			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Jsme Evropané			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní difference			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , ZP , Čj , Aj

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Lidské vztahy			KV , KS , S , Čj , Aj		KV , KS , S , Čj				KS , PL , S , ZP , Čj , Aj , Nj
Etnický původ			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Multikulturalita			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , ZP , Čj , Aj , Nj
Princip sociálního smíru a solidarity			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy			KV , KS		KV , KS				KS , PL , ZP
Základní podmínky života			KV , KS		KV , KS				KS , PL , ZP
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
Vztah člověka k prostředí			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , PL , ZP , Čj , Aj
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , Čj , Aj , Nj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , Čj , Aj
Stavba mediálních sdělení			KV , KS , Čj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , Čj , Aj
Vnímání autora mediálních sdělení			KV , KS , Čj		KS , Čj				KS , PL , Čj
Fungování a vliv médií ve společnosti			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj , Aj				KS , PL , Čj , Aj
Tvorba mediálního sdělení			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , Čj
Práce v realizačním týmu			KV , KS , Čj , Aj		KV , KS , Čj				KS , PL , Čj

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk
KS	Kreativní svět
KV	Kosmická výchova
M	Matematika

Zkratka	Název předmětu
Nj	Německý jazyk
PL	Příběh lidí
S	Sport
ZP	Zázračná příroda

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7	7	7	6+1	6+1	33+2	5	4	3+1	3+1	15+2
	Anglický jazyk	0+3	0+3	3	3+2	3+2	9+10	3+2	3+1	3+1	3+1	12+5
	Německý jazyk								2+1	2+1	2+1	6+3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4+1	4+1	20+2	5	4	3+1	3+1	15+2
Informatika	Informatika				1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Kosmická výchova	3	2+1	2+1	2	2	11+2	6				6
Člověk a společnost	Příběh lidí								3	3	2	8
Člověk a příroda	Zázračná příroda								4+1	7	7	18+1
Umění a kultura	Kreativní svět	3	3	3	4	4	17	3+1	3+1	3+1	3+2	12+5
Člověk a zdraví	Šport	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8
Celkem hodin		22	22	22	26	26	102+16	28	30	32	32	104+18

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Matematika
Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách: 1. - 3. ročník 4. – 6. ročník 7. - 9. ročník

4.1.2 1. stupeň

1. Podle principů pedagogiky Montessori pracujeme v trojročích. Učební plán je tedy sestaven ve snaze o co nejmenší rozrůznění časových dotací pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, respektive o naprostou shodu v 1. až 3. ročníku, a ve 4. a 5. ročníku s možností úzké spolupráce s ročníkem 6.
2. V učebním plánu jsou začleněny všechny vzdělávací oblasti a obory dané dokumentem RVP ZV. Integrovaný předmět *KOSMICKÁ VÝCHOVA* obsahuje látku vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Integrovaný předmět *KREATIVNÍ SVĚT* sdružuje oblasti Člověk a svět práce, Umění a kultura. Náplň vyučovacích hodin se prolíná. Rozsah vyučovacích hodin odpovídá RUP.
3. Celková povinná časová dotace na 1. stupni je 118 hodin. Disponibilní hodiny využíváme především k posílení předmětu anglický jazyk (10 hodin), dále kosmická výchova (2), matematika (2) a český jazyk (2).
4. Průřezová témata se realizují integrací do jednotlivých předmětů (viz kapitola Průřezová témata). zůstane tato kapitola?
5. , Základní vyučovací jednotkou není klasická vyučovací hodina. Délku vyučovací jednotky aktuálně upravujeme dle potřeby žáků.
6. Výuka je realizovaná ve dvou blocích, oddělených přestávkou na svačinu (cca 30 min). Odpolední vyučování je v rozvrhu od 4. ročníku. Odpolední výuka je po přestávce na oběd.

7. Nutností je dodržet umístění předmětu Sport v rozvrhu, který je vázán na pronajaté prostory. Pevné umístění v rozvrhu má také anglický jazyk.
8. Ve výuce je možnost využívat počítač.
9. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracují podle svých možností a sil, kontrola jejich práce a postupu vzdělávání se řídí podle plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP) daného žáka. K dispozici žákům je asistent pedagoga.

4.1.3 2. stupeň (6. ročník + 3. trojročí)

1. Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP. Stěžejním cílem pro stávající rozvržení učebního plánu je princip výuky smíšených ročníků nebo studijních skupin. Učební plán je tedy sestaven ve snaze o co nejmenší rozrůznění časových dotací pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, aby umožňoval spolupráci ročníků na druhém stupni. Podle principů pedagogiky Montessori 6. ročník spadá do 2. trojročí (4. – 6. ročník). Preferujeme proto spolupráci těchto ročníků.
2. V učebním plánu jsou začleněny všechny vzdělávací oblasti a obory dané dokumentem RVP ZV. Na základě příbuznosti tematických okruhů jsou vytvořeny integrované předměty. Předmět *PŘÍBĚH LIDÍ* zahrnuje učivo dějepisu a občanské výchovy. *ZÁZRAČNÁ PŘÍRODA* zahrnuje učivo zeměpisu, přírodopisu, výchovy ke zdraví, fyziky a chemie. *KREATIVNÍ SVĚT* zahrnuje výtvarnou a hudební výchovu, pracovní činnosti a okruh Svět práce. V oblasti Člověk a zdraví zůstává předmět *SPORT*. Rozsah vyučovacích hodin odpovídá RUP.
3. Celková povinná časová dotace na 2. stupni je 122 hodin.

Disponibilní hodiny využíváme především k posílení předmětu anglický jazyk (4 hodin), kreativní svět (5) , český jazyk (3), německý jazyk (3), matematika (2), zázračná příroda (1).

Výrazným posílením hodin u vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (kreativní svět) se snažíme v co největší možné míře přiblížit vzdělávacímu programu „Děti Země“, který vytvořila Marie Montessori. Tento program stojí na intenzivním propojování výuky a praktických činností.

4. Průřezová témata se realizují integrací do jednotlivých předmětů (viz kapitola Průřezová témata).
5. Základní vyučovací jednotkou není klasická vyučovací hodina. Délku vyučovací jednotky aktuálně upravujeme dle potřeby žáků.
6. Výuka je realizovaná ve dvou blocích, oddělených přestávkou na svačinu (cca 30 min). Odpolední výuka je po přestávce na oběd.
7. Nutností je dodržet umístění Sportu v rozvrhu, který je vázán na pronajaté prostory.
8. Ve výuce je možnost využívat počítač.
9. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami pracují podle svých možností a sil, kontrola jejich práce a postupu vzdělávání se řídí podle PLPP nebo IVP daného žáka. K dispozici žákům je asistent pedagoga.
10. Druhým cizím jazykem na naší škole je jazyk německý.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
7	7	7	7	7	5	4	4	5	53
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	1. a 2. trojročí Se čtením, psaním a výukou českého jazyka začínají žáci v Montessori školách již v mateřské škole a plynule pokračují ve škole základní. Učitel využívá senzitivních období, zájmu a naladění žáka, doporučuje mu vhodné činnosti, které odpovídají schopnostem a úrovni, na které se žák nachází. Ve škole je zajištěna možnost komunikace mezi žáky a na partnerské úrovni také s učiteli a dospělými. Součástí běžného života třídy je komunitní kruh, kde mají žáci možnost sdělovat své zážitky, diskutovat, vyjadřovat se k problémům, pravidlům, prezentovat informace, hodnotit svou práci. Od počátku školní docházky trénují verbální komunikaci s ostatními dětmi a s dospělými ve třídě. Při výuce čtení je prvotní cíl to, aby žáci rádi četli texty a celé knihy, dokázali se nad texty zamýšlet, povídat si o přečteném, porovnávat se čteným textem své vlastní zkušenosti a zážitky a čerpat z textů nové informace. Od počátků psaní ukazujeme žákům, že je příjemné si zapisovat své myšlenky, názory a informace pro sebe a poskytnout je také k přečtení ostatním. Texty, se kterými žáci pracují při výuce čtení, psaní, při práci s mluvnickými pravidly a slohovém výcviku jsou pro žáky smysluplné – to znamená, obsahují slovní zásobu z oblasti, o kterou má žák zájem, přináší nové informace nebo podněcuje žáky k fantazii a sebevyjádření. Proto je také velmi úzké propojení mezi oborem Český jazyk a Kosmická výchova. Žáci se učí získávat informace z různých zdrojů – k dispozici je knihovna s dětskou literaturou a čítankami, slovníky, encyklopediemi, jako informační zdroj slouží učebnice českého jazyka a

Název předmětu	Český jazyk
	literatury, možnost přístupu na internet. Žáci pracují také podle písemných instrukcí, které doplňují materiály pro samostatnou práci žáků ve všech oborech vyučování. Vedeme žáky k obohacování slovní zásoby novými pojmy, které se učí propojovat na fakta a generalizace, porovnávat obsahy a zpracování obdobných námětů v různých textech. Pro čtení, psaní, mluvnická pravidla, slohový výcvik a literaturu je ve třídě připraven „jazykový materiál“, který respektuje zásady pro připravené prostředí v pedagogickém systému Montessori. Pro výběr okruhů učiva je důležitější připravenost žáka než příslušný ročník školní docházky. Přehled výstupů tedy není v plánu okruhů učiva seřazen chronologicky nebo doplněn údaji o příslušném ročníku, žáci nemusí postupovat daným jednotným pořadím činností a oblastí, ale mohou si vybírat z nabídky podle svého zájmu a pracovat svým individuálním tempem. Je tedy například možné, aby se žák, který ještě nezvládl techniku psaní, ale umí číst, s pomocí učitele zabýval slovními druhy nebo větnou skladbou. Pokud si žák vybere oblast, ke které nemá potřebné dílčí zkušenosti, učitel mu ukáže a doporučí, které učivo si ještě předem potřebuje osvojit. Nedílnou součástí jazykové oblasti je společná práce a komunikace mezi žáky, při které se učí jeden od druhého a společně pracují na zadaných úkolech. Využíváme aktuálních událostí a života třídy a školy, při kterých mohou žáci využívat své jazykové dovednosti a prezentovat svou práci. Za důležité považujeme, aby se žáci učili mluvit o svých pocitech, zkušenostech, zážitcích a názorech a nebáli se je konfrontovat s druhými. 3. trojročí Vyučovaný předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA zasahuje do vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné pro kvalitní jazykové vzdělání, jsou důležité i pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Žáci se učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Vytváří si tak předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci. Vzdělávací obsah oboru ČESKÝ JAZYK A LITERATURA má komplexní charakter, je ale rozdělen do tří složek: • Komunikační a slohová výchova • Jazyková výchova • Literární výchova

Název předmětu	Český jazyk
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	1. + 2. trojročí Vzdělávací strategie vychází z předpokladu, že každý člověk je bytost neopakovatelná a přichází na svět s vybavením, které není shodné s jiným jedincem. Vzdelávací strategie v systému Montessori tedy musí být voleny tak, aby učitel mohl k žákům přistupovat individuálně a vycházel vstříc jejich potřebám. Frontální vyučování je nahrazeno organizační, obsahovou i metodickou diferenciací, která je však také závislá na aktuálních personálních možnostech. Pedagogické principy, metody a způsoby vyučování pomáhají žákovi učit se v „bezpečném prostředí“, bez ohrožení porovnáváním, vnějším hodnocením, časovým stresem, tresty a odměnami. Senzitivní fáze - ve vývoji žáka - je zvláštní vnímavost k získávání určitých schopností a dovedností, kdy je žák nejlépe naladěný a připraven zvládnout určitý problém a učení. Trvá jen určitou dobu a nenávratně se zakončí, ať už jsou využity nebo ne. Období senzitivní fáze ve vývoji dítěte je vhodné maximálně využít pro osvojování určitých vědomostí a dovedností, protože se je dítě v odpovídající citlivé fázi naučí nejnázem, s nejmenší námahou a energií. Koncentrace pozornosti označuje maximální koncentraci žáka na určitou práci. Pokud žák pracuje se zaujetím a soustředěním nad zvoleným problémem či tématem, nemá být rušen. Individuální práce žáků, používáme také označení <i>svobodná – volná práce</i> žáků. Je to samostatná práce žáků, popřípadě individuální řízená činnost. Žák si na tuto dobu plánuje a organizuje čas, volí si oblast vyučování, oblasti ve vyučování, co – kdy - kde - s kým – jakým způsobem bude na úkolu pracovat. Je také zodpovědný za dokončení úkolů v osobním maximu. Svoboda nespočívá v tom, že žák zůstane ponechán sám sobě, nebo že učitel vůbec nezasahuje do jeho vzdělávání a učebních procesů.... Nějakou činnost si žák zvolit musí. Učitel činnost žáků koordinuje a využívá své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů (s přihlédnutím, k jeho schopnostem) pomohl najít žáku činnost, která ho zaujme. Míra svobody pro určitého žáka je závislá na jeho k individuální míře zodpovědnosti. Práce s vlastní zodpovědností - žák se učí chápat souvislost mezi volbou a zodpovědností. K sebedisciplíně jsou žáci vedeni již mateřské škole Montessori. Ve škole se učí dále respektovat domluvená pravidla soužití, domluvené způsoby práce, využití času ve vyučování, pracovat podle individuálního plánu i společných plánů činností. Svoboda žáka je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie; volná práce neznámá, že žák střídá činnosti bez ukončení a důslednosti nebo nedělá nic. Pokud chce žák pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá – samo se rozhodne – je jeho zodpovědnost dodržet daná pravidla. Pro dodržení pravidla „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“ je vhodné žákům kritéria individuálně upravit (redukovat práci, volit další činnosti, označit domluvený plán....) tak, aby úkol mohlo opravdu dokončit a mělo o svém učebním rámci přehled.

Název předmětu	Český jazyk
	Připravené prostředí zahrnuje materiál, specifické pomůcky, vybavení a zařízení třídy tak, aby si žáci mohli: • volit práci z nabídky aktivit • samostatně pracovat podle navržených postupů • svou práci porovnávat se vzorem, kontrolou nebo kritérii • zaznamenat si výsledky práce podle daných kritérií • objevovat a poznávat nové učivo také podle svého zájmu • další výukové programy, které lze přizpůsobovat individuálním potřebám žáka pro osvojování poznatků a dovedností Vlastní plánování a organizace práce žáků – volba pořadí činností, práce podle domluvených termínů dokončení, rozdělování práce pro činnost ve škole nebo domácí úkoly.... Vede žáky postupně k přemýšlení nad rozvržením svého času. Učitel žákům, kteří to potřebují, přechodně pomáhá v plánování a organizaci času týdenním plánem nebo jiným rozvržením, které žáku vyhovuje (a také není v rozporu se základními principy práce). Práce s chybou a sebekontrolou – žáci jsou vedeni k sebekontrolě tím, že pomůcky a materiály, se kterými pracují, porovnávají se vzorovým řešením nebo předem stanovenými kritérii. Vlastní chyby si vyhledávají a opravují, chyba je ukazatelem dalšího učení. Vedení žáků k sebehodnocení – je proces, kterému se žáci učí již od mateřské školy. Zahrnuje respektování pravidel třídy, práci s chybou a sebekontrolou, připravené prostředí. Žáci se učí popisovat svou práci, vlastní spokojenost s ní, porovnat svoji práci s kritérii, ocenit práci nebo najít to, co by mohli udělat jinak. Hodnotí své jednání a chování k ostatním, respektování pravidel třídy. Žáci se sebehodnocení učí postupně – od ústního ocenění jednotlivého úkolu až k písemnému posouzení výsledků školní práce, svého jednání a chování se spolužáky, respektování pravidel třídy za určité období (písemně hodnotí svou práci například na konci školního roku). Prezentace vlastní práce – je důležitá pro učení se žáků navzájem. Žáci získávají nové informace od svých spolužáků, mají možnost učit se z jejich způsobů práce, poučit se z chyb, inspirovat se z originálních nápadů a společně hledat nejlepší řešení. Prezentace práce pomáhá při vedení žáků k sebehodnocení (ocenění, porovnání s kritérii...). Vedení portfolia vlastní práce – žáci si během učení vytvářejí vlastní materiály (tematické sešitky, soubory příkladů, informační přehledy...) a spolu s dalšími výsledky své práce si je zakládají podle zadaných pravidel. Učí se materiály třídit a portfolio školní práce je také součástí sebehodnocení žáka a podkladem pro hodnocení práce učitelem.

Název předmětu	Český jazyk
	Propojení informací oborem Kosmická výchova – je specifické pojetí způsobu vyučování, které není rozděleno do jednotlivých předmětů, ale vychází ze společného tematického celku. V rámci tematických celků pracují žáci s informacemi z jednotlivých oborů ve vzájemných souvislostech, pracují se symboly a přesným pojmenováním, třídí informace do kategorií. Jazyk a matematika jsou cesty k poznávání informací. Nové informace v projektech vycházejí z celku, vysvětlují se na základě jednotlivých částí, které žáci při reflexi zařazují do určených kategorií a oblastí, což jim lépe pomáhá pochopit souvislosti. Při práci na vlastních projektech žáků není kladen důraz na to, aby se naučili určené množství poznatků, ale aby se podrobněji zajímali o zvolená témata. Práce ve věkově smíšených skupinách - vede žáky k přirozené spolupráci, vzájemnému učení od starších spolužáků nebo spolužáků – expertů; umožňuje žákům opakovat si učivo učením kamaráda; práce ve věkově smíšených skupinách umožňuje žákům, aby i na obtížném úkolu pracovali s pomocí zkušenějšího spolužáka aktivně; pozorováním práce starších spolužáků získávají žáci přirozeně první zkušenosti a informace o problému. Komunitní kruh – setkávání se spolužáky „na kruhu“ nebo „na elipse“ - každodenní setkávání celé třídní skupiny je pravidelným rituálem dětí od MŠ Montessori: • sdílení zážitků a myšlenek, vypravování, názory, diskuse • doporučování a nabídky práce pro ostatní • organizace a plánování práce ve třídě • prezentace práce s oceněním a doporučením na vylepšení • stanovení pravidel a limitů Koncepce programu Montessori umožňuje zařazovat také současné trendy v oblasti vyučování: • využití vnitřní motivace a individuálních předpokladů a schopností • komunikační dovednosti ve výuce • integrovanou tematickou výuku • kritické myšlení • problémové vyučování • skupinovou práci • globální výchovu 3. trojročí Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori, podstatnou složku výuky tedy tvoří individuální práce žáků. Ta je kombinována s dalšími formami

Název předmětu	Český jazyk
	výuky. Výuka není organizována pravidelně jako vyučovací hodina (45 min), ale z větší části jako bloky výuky (min. 90 minut) proto, aby žákům byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci. • individuální práce žáků • komunitní kruh • frontální vyučování • skupinové lekce • samostatná práce skupin • domácí práce žáků • projekty • exkurze, výlety Individuální práce žáků – je to samostatná vzdělávací činnost žáka; žák samostatně pracuje na úkolu, který si zvolilo s vědomím učitele podle svého individuálního plánu. Žák si zpravidla může sám volit: • co = žák volí téma vzdělávací činnosti: podle svého zájmu vycházejícího z vývojové senzitivní fáze, z nabídky podle svého individuálního plánu činnosti nebo z připravené nabídky ve třídě • kde = vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat • kdy = ve škole pracuje v rámci daného časového vymezení (z větší části vyučovací bloky min. 90 min), na práci může pokračovat také doma • s kým = podle charakteru práce může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině Komunitní kruh – pravidelným rituálem setkávání celého kolektivu žáků je tzv. setkání „na elipse“, kde je prostor pro: • vypravování zážitků, sdílení myšlenek a názorů, společnou diskusi • informace k tématům a okruhům učiva, doporučení a nabídky práce • prezentaci práce • organizaci a plánování práce ve třídě • vytváření a reflexi společných pravidel • zklidnění a cvičení ticha Skupinové lekce – společná práce skupiny žáků je řízena učitelem, z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva určitého tématu nebo oblasti pro žáky, kteří to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele).

Název předmětu	Český jazyk
	Samostatná práce skupin – skupina žáků pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami – každý žák má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Skupiny pracují na úkolech, které většinou vycházejí z projektových témat. Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma nebo pracují na dalších úkolech zadaných ve škole. Projekty – práce v tematických projektech; žáci začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory; z práce v projektu žáci pořizují své záznamy a výstupy, které si zakládají do portfolia. Frontální vyučování – společná práce žáků je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 45 minut), z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Frontální vyučování je využíváno hlavně z organizačních a bezpečnostních důvodů pro tělesnou výchovu, výtvarnou a hudební výchovu. Exkurze, výlety – tematicky zaměřené cesty žáků mimo budovu školy – výstavy, expozice, besedy, divadelní představení, koncerty, seznámení s obory lidské činnosti apod.; žáci jsou před exkurzí seznámeni s cílem a účelem cesty, po exkurzi následuje reflexe.
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Mezipředmětové vztahy	• Anglický jazyk • Informatika • Kosmická výchova • Kreativní svět • Příběh lidí • Zázračná příroda • Matematika • Německý jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: Tvorbou projektů a využíváním skupinové práce učíme žáky vyhledávat potřebné informace z různých informačních zdrojů – z literatury, z novin a časopisů, z internetu. Na základě jejich třídění a zpracování je učíme odlišit podstatné od méně podstatného. Rozborem textu a srovnáváním je učíme posuzovat důležitost jednotlivých informací a informačních zdrojů. Při vyhledávání a třídění informací vedeme žáky k

Název předmětu	Český jazyk
	samostatnosti. Klademe důraz na práci s odbornou literaturou. Výkladem, diskuzí, formou cvičení a skupinovou prací seznamujeme žáky různými metodami učení a jejich srovnáním jim pomáháme vybrat si metodu adekvátní jejich věku, nadání a schopnostem. Pracujeme s krásnou i odbornou literaturou. Procvičováním gramatických jevů, tematických okruhů, slovní zásoby, porozumění textu a tvorbou projektů vytváříme u žáků schopnost pracovat s výpočetní technikou. Uplatněním deduktivních metod, prací ve skupinách rozvíjíme logické myšlení žáků, jejich schopnost použít nabyté znalosti a dovednosti. Při práci s informacemi vedeme žáky ke správnému užívání odborných termínů, znaků a symbolů. Ve spojení s praktickou činností upevňujeme u žáků jejich znalost. Vhodným výběrem činností rozvíjíme exaktní a abstraktní myšlení žáků. Směřujeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků v rámci hodnocení v předmětu. V hodinách literatury a slohu vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby a k rozvoji jejich jazykového a estetického cítění. Kompetence k řešení problémů: Simulováním reálných situací vedeme žáky k samostatnému rozhodování a ke snaze řešit problémové situace. Využíváme metody skupinové i samostatné práce žáků při práci na projektech i na jejich prezentaci. S žáky konzultujeme možnost volby při výběru tématu. Zadáváním problémových úloh učíme žáky správně nacházet a formulovat problém. Diskuzí nad nezdarem při řešení problémů vedeme žáky k práci s chybou a rozvíjení jejich sebekontroly. Vytváříme pro žáky praktické problémové úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů. Umožňujeme žákům kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí. Učíme žáky prezentovat výsledky své práce písemnou, ústní i multimediální formou s akcentem na schopnost sebehodnocení. Kompetence komunikativní: Přípravou mluvních cvičení, referátů z četby, didaktickými hrami, psaním dopisů učíme žáky formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu. Vyžadujeme, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. Učíme je vhodně reagovat na promluvy druhých lidí, zapojujeme je do diskuse formou připravených i nepřipravených otázek. Snažíme se rozvíjet v žácích schopnost argumentovat vhodnými připomínkami. V literatuře je učíme číst s porozuměním, rozumět různým typům textů a záznamů, reagovat na ně. V hodinách slohu žáky učíme tvořivě reagovat na známé skutečnosti. Simulačními hrami, častými řízenými diskuzemi a besedami k výukovým tématům vedeme žáky ke schopnosti otevřeně a vhodným způsobem sdělit vlastní názor,

Název předmětu	Český jazyk
	obhajovat jej a vhodně argumentovat. Přípravou písemného projevu vedeme žáky k formulaci svých myšlenek a názorů v logickém sledu. Ústním i písemným vyjadřováním vedeme žáky k prezentaci a hodnocení své práce. Využíváme k tomu referáty, písemné zápisy a projekty. Při práci na projektech vedeme žáky k využívání médií. Práci s odbornou literaturou a na PC učíme žáky schopnosti vyhledávat, zpracovávat informace a následně je aplikovat při řešení konkrétních problémů. Pro rozvoj kompetence v komunikaci zařazujeme: • komunitní kruh – aktivní naslouchání, sdílení, respektování mluvčího, diskuse, prezentace, vypravování, otázky, organizace a plánování další práce, domlouvání dětí mezi sebou • společné sestavování pravidel • práce s textem (různé metody) • práce s informacemi (různé metody) • aktivity pro společnou práci žáků s učitelem • aktivity a připravený materiál pro samostatnou práci skupin žáků • diferencovaný zásah učitele do komunikace mezi žáky • využíváme radost žáků ze čtení a písemného zpracování myšlenek Kompetence sociální a personální: Vedeme žáka, aby účinně spolupracoval ve skupině formou týmové spolupráce a pod vedením vyučujícího realisticky hodnotil své schopnosti pomocí posuzování své práce i práce ostatních. Vedeme žáky k získávání základů kooperace a týmové práce. Snažíme se naučit porovnávat jemu známou skutečnost s ukázkami z literatury, a tím ho učíme mimo jiné i kladnému vztahu k rodině a k rodičům. Učíme žáky vystihnout své pocity, nálady a podělit se o ně. Posilujeme u žáků zdravé sebevědomí, fantazii, originalitu a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti. Učíme žáky vzájemné spolupráci i přes vzájemné odlišnosti, rozvoji komunikace, diskuzi a asertivnímu chování. Kompetence občanské: Četbou krásné i odborné literatury seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím, vedeme je k tomu, aby projevovali pozitivní postoj ke krásné literatuře, měli smysl pro kulturu a tvořivost, kterou uplatňují hlavně v hodinách slohu. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění formou návštěv filmových a divadelních představení. Četbou cizí literatury seznamujeme žáky se

Název předmětu	Český jazyk
	životem a názory jiných národů a ras a k tomu, aby je respektovali. Využíváme metody dramatické výchovy, skupinové práce. Diskutujeme se žáky o aktuálních problémech, rozvíjíme jejich zájem o veřejné záležitosti.
	Kompetence pracovní: Během všech hodin českého jazyka učíme žáky vypěstovat si pracovní návyky přehledným a úpravným vedením sešitů, rozvržením pracovní plochy a jejího využití, udržováním pořádku na svém místě i ve třídě. Vedeme žáka k tomu, aby uměl požádat o pomoc, ale také dovedl pomoc poskytnout. Požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených kritérií. Umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat. Utváříme u žáků schopnosti plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získané vědomosti dále zpracovávat a vyhodnocovat.
	Kompetence digitální: V českém jazyce rozvíjíme digitální kompetenci žáků tím, že: • dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů) • vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací • učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace) • klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů • podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi.
Způsob hodnocení žáků	Kritéria vycházejí z pravidel pro hodnocení výsledků žáků, která jsou součástí klasifikačního řádu naší školy. Žák má k dispozici: • moderní učebnici českého jazyka a literatury, • soubor Stručné mluvnice české, Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny, Slovník cizích slov, • pracovní sešit k procvičování učiva,

Název předmětu	Český jazyk
	• každodenní přístup na internet, • literaturu v knihovně, • individuální konzultace s vyučujícím. Povinnosti žáka: • v hodinách českého jazyka je aktivní, pozorný a plní úkoly dané učitelem, • zapojuje se aktivně do samostatné i skupinové práce, • žák se pravidelně připravuje do hodin českého jazyka, plní zadané písemné i ústní domácí úkoly, • do hodin češtiny nosí všechny potřebné pomůcky (sešity, index, pero, barevné tužky, portfolio), • vede sešity, zápisy má přehledné a čitelné, což má vyučující právo hodnotit • napíše slohovou práci na dané téma • probrané téma ukončí písemným opakováním, • jednou za pololetí splní referát z četby nebo daného tématu, • jednou za pololetí si připraví mluvní cvičení, • vede si záznamy o četbě, které prezentuje učiteli, • podle zadání učitele přednese báseň nebo jiný literární text, • v případě absence si učivo doplní, může využít individuální konzultaci, • v případě absence odevzdá náhradní práci. Oblasti hodnocení jazykových, slohových a literárních znalostí a dovedností žáka Jazyková výchova: • zvládá pravidla pravopisu, dokáže je aplikovat při psaném projevu, • zvládá mluvnické učivo příslušného ročníku z hláskosloví, tvarosloví, skladby, stavby slov, významu slov. Komunikační a slohová výchova: • umí se spisovně vyjadřovat, • mluví plynule, hlasitě a srozumitelně, • dobře artikuluje, • naučí se používat slohové útvary předepsané v daném ročníku – vypravování, dopis, popis, žádost, životopis, výklad, výtah, úvaha, diskuse, publicistické útvary. Literární výchova: • čte plynule a s porozuměním • orientuje se ve čteném textu,

Název předmětu	Český jazyk
	• umí vytvořit osnovu přečteného textu, • dokáže reprodukovat čtený text, • dokáže diskutovat o přečteném literárním textu, • postupně se seznamuje s významnými českými a světovými spisovateli, • rozliší literární žánry – bajka, pohádka, pověst, balada, lyrická a epická báseň, povídka a román. Hodnocení vyučovacího předmětu český jazyk a literatura Žáky hodnotíme slovně. Z kritérií hodnocení vyučovacího předmětu český jazyk vycházíme při případném převodu slovního hodnocení na známky. Kritéria konkretizují a doplňují obecná kritéria hodnocení všeobecně vzdělávacích předmětů v klasifikačním řádu, podle kterých je žák hodnocen. Specifika hodnocení ČJ při převádění na známky jsou v klasifikačním řádu školy.

Český jazyk	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Komunikační a slohová výchova - vypravování vlastních zážitků před kolektivem - naslouchání ostatním, udržení pozornosti, zapojení se do diskuse, kladení otázek - popis osoby, popis pracovního postupu - vypravování podle osnovy, podle obrázku - psaní adresy, dopisu, pohledu - telefonický rozhovor - reprodukce přečteného textu - hledání informací v textu podle zadání - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava)	Komunikační a slohová výchova - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	

Český jazyk	3. ročník	
textu - správná volba nadpisu probíraného tématu, stylizace a kompozice textu) - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - písemný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	
Jazyková výchova - sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek - tempo, intonace, přízvuk řeči - abeceda - slabika, slovo, věta, souvětí - slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - pořádek slov ve větě - druhy vět - pravopis psaní u, ú, ů - tvrdé a měkké souhlásky - výslovnost a psaní předložek - slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - psaní souhlásek uvnitř a na konci slov (párové souhlásky) - věta jednoduchá a souvětí - nauka o slově - psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova - tvarosloví- slovní druhy, tvary slov - základní skladební dvojice - skloňování podstatných jmen - slovesa	Jazyková výchova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
Literární výchova - poslech literárních textů	Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené	

Český jazyk	3. ročník	
- vlastní záznam přečtené knihy do "Knihožrouta" (čtenářský deník) s vlastní ilustrací k obsahu knihy - základní literární pojmy – hádanka, báseň, spisovatel, ilustrátor, kniha, čtenář, verš, rým - prezentace přečtené knihy před spolužáky, vyjádření svých dojmů z přečteného - přednes vybrané básně s vhodnou intonací - vlastní literární tvorba na zadané téma - plynulé čtení vět a souvětí, členění textu, větný přízvuk - hlasité čtení s porozuměním - tiché čtení - práce s poezií, recitace básně - správná intonace	věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Český jazyk	3. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Český jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Komunikační a slohová výchova - praktické a věcné naslouchání: vyjádření kontaktu s partnerem, pozornost a aktivita, soustředění - záznam slyšeného, reakce otázkami (tvoření otázek) - praktické čtení: orientační prvky v textu, vyhledávání informací, klíčová slova - mluvený projev, mluvní cvičení: technika dýchání, výslovnost - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení - vypravování - dialog podle obrazového materiálu - komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí, zdvořilé vystupování, pravidla diskuse - zapojení se do dramatizace	Komunikační a slohová výchova -čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas -rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává -posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení -reprodukuje obsah přiměřeně složitějšího sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta -vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku -rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě -volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru -rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační	

Český jazyk	5. ročník	
- mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta - technika psaní, čitelný a úhledný písemný projev - formální úprava textu - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, tiskopisy, vypravování - samostatná práce s materiály a pomůckami podle návodu - vyhledávání informací v textu podle zadaných kritérií - klíčová slova - prezentace vlastní práci před kolektivem - vypravování o vlastních prožitcích (přiměřené tempo, hlasitost, slovní zásoba) - sestavení společných pravidel, volba společného postupu, spolupráce na sestavení programu - věcné a srozumitelné zapojení se do diskuse - blahopřání spolužákům a dospělým k výročí, úspěchu - pozitivní komunikace se spolužáky a dospělými - přesvědčivé a vhodné obhájení svého názoru - využití Pravidel českého pravopisu a Slovníku spisovné češtiny - sestavení osnovy - čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů, věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – SMS, e-mail, elektronický formulář		situace -píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry -sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - porozumí významu piktogramu - využívá klíčová slova při vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku
Jazyková výchova - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost, modulace řeči (tempo, intonace, přízvuk) - rozlišení druhů vět intonací - význam slov - pojmy nadřazená, podřazená, souřadná, třídění slov - citově zabarvená slova a vhodné používání v textu - spisovná a nespisovná slova v situacích - slova jednoznačná, mnohoznačná, vysvětlení významů - antonyma, synonyma, homonyma (různé slovní druhy), vysvětlení pojmů, příklady		Jazyková výchova -rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky -porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová -rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku -určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu -rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary -vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici

Český jazyk	5. ročník	
- stavba slova - kořen, předpona, přípona, koncovka - předpony vy-, pravopis slov s předponou, další předpony roz-, bez-, od-, ... - pravidla psaní ě/ je v kořeni - pravidla psaní předpon s/ z/ vz u běžných slov - zdvojené souhlásky, zaměření na -nn- - příponové části -ský, -cký, množné číslo -ští, -čtí, ... - předpony a předložky rozdíl - tvary slov, slova příbuzná - slovní druhy, třídění, označení pomocí symbolů - mluvnické kategorie podstatných jmen - mluvnické kategorie sloves, identifikace infinitivu - koncovka přítomného času sloves - věta jednoduchá a souvětí, práce s textem - spojování vět do souvětí a volba vhodných spojovacích výrazů - čárky v textu před běžnými spojovacími výrazy (spojky, zájmena, příslovce) - základní skladební dvojice, vyhledání přísudku a podmětu - nevyjádřený podmět z kontextu - vhodné rozvíjející větné členy k přísudku a podmětu, správný slovosled - grafické označení větných členů - uvozovací a přímá řeč, správné použití uvozovek a interpunkce - pravopis: koncovky podstatných jmen, využívání vzorů pro psaní koncovek - pravopis: koncovky přídavných jmen - určování druhů příd. jmen, použití vzorů pro správný pravopis tvrdých, měkkých a přivlastňovacích příd. jmen - pravopis: shoda přísudku s podmětem, pravidlo pro psaní koncovky v příčestí minulém s holým podmětem		označuje základ věty -odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí -užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje -píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách -zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivá literární činnost: přednes textů, reprodukce přečteného - tvořivá literární činnost: dramatizace, výtvarný doprovod - doplnění textu vhodnou ilustrací - sdělení vlastního názoru na přečtený text a knihu v komunitním kruhu, vyjádření svých pocitů		Literární výchova -vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je -volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma -rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů -při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Český jazyk	5. ročník	
- záznamy o přečtené knize podle osnovy - čtenářský deník - přednes básničky a textu s vhodnou intonací - vyprávění obsahu textu - vlastní literární tvorba podle podnětů a pokynů učitele - pohádka, příběh na dané téma, básnička - rozlišení pohádky, bajky, pověsti - práce s pojmy: próza – kapitola, odstavec, kniha, čtenář, spisovatel - práce s pojmy: poezie – báseň, sloka, verš, rým, přirovnání, básník - práce s pojmy: divadelní představení, režisér, herec		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		

Český jazyk	5. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Český jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Komunikační a slohová výchova - Práce s texty - Řečová cvičení - Líčení - Úvaha - Slohová cvičení - Slohové práce - Spisovný a nespisovný jazyk - Vypravování - Popis - Charakteristika	Komunikační a slohová výchova - Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. - Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. - V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. - Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní	

Český jazyk	9. ročník	
- Zpráva a oznámení - Výpisky - Výtah - Proslov - Diskuze - Dopis - Životopis - Žádost - Pozvánka - Verbální a neverbální prostředky komunikace - Mluvní cvičení - Poznámka - Výpisek, výtah, referát - Výklad, odborné názvy (termíny), práce s informačními zdroji - Výtah - Práce s internetem a dalšími informačními zdroji - Úvaha – aktuální společenské jevy - Publicistický styl, publicistické útvary - Mluvní cvičení - Komunikační situace, autor, adresát - Jazykové prostředky - Mluvený a psaný projev - Pravidla dialogu - Diskuze, zásady diskuze, řízení diskuze - Referát - Slohové postupy a útvary užívané v různých komunikačních oblastech a situacích - Subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - Ověřování informačních zdrojů; rozlišování účelu textu a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře - Tvorba prezentace podle daných pravidel a na dané téma v souladu s gramatickými pravidly, s oporou o vlastní žákovské informační portfolio - Posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení	myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. - Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. - Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. - Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. - Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. - Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. - Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. - Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. - Vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat. - Připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro spolužáky. - V prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví. - Odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví. - Posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.). - Vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil. - Shromáždí obrazový a jiný grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. - Zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolio, výpisků a obrazového materiálu. - Zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě.	

Český jazyk	9. ročník	
- Tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací, tvorba referátu na dané téma - Prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím		- Posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně. - Nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi.
Jazyková výchova - Opakování o hláskách - Spisovná a nespisovná výslovnost - Zvuková stránka slova a věty - Slova přejatá (výslovnost, pravopis) - Práce s jazykovými příručkami, pravopis, Slovník spisovné češtiny, spisovný a nespisovný jazyk - Tvarosloví, pravopis - Slovní druhy ohebné a neohebné - Podstatná jména, podstatná jména konkrétní a abstraktní, podstatná jména pomnožná, hromadná, látková, podstatná jména obecná a vlastní, odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen - Přídavná jména, druhy přídavných jmen, pravopis koncovek přídavných jmen, stupňování přídavných jmen, skloňování přídavných jmen - Zájmena, druhy zájmen, skloňování zájmen - Číslovky, druhy číslovek, skloňování číslovek - Slovesa, mluvnické kategorie sloves - Příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí - Předložky, spojky, částice, citoslovce - Pravopisná cvičení, diktáty - Skladba, základní větné členy, rozvíjející větné členy, věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět, přímá řeč - Hlavní věta, vedlejší věta, druhy vět vedlejších - Jazyk a jeho útvary - Práce s textem - Spisovný a nespisovný jazyk - Stavba slova - Slovtvorba		Jazyková výchova - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami. - Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. - Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. - Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh. - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. - Stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskutování a debatách vč. digitálních. - Vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno. - Požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena. - Odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk, dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí. - Zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální síť podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel.

Český jazyk	9. ročník	
- Nauka o tvoření slov - Odvozování, skládání, zkracování slov - Přenesená pojmenování - Český jazyk, slovanské jazyky - Slova přejatá, výslovnost, pravopis a skloňování slov přejatých - Zvuková stránka jazyka - Tvoření slov - Útvary českého jazyka - Jazyková kultura - Jazykové příručky - Využití spisovných a nespisovných tvarů slov - Skladba, věta jednoduchá podle členitosti, větný ekvivalent - Souvětí podřadné, souřadně spojené věty vedlejší, interpunkce ve větě jednoduché, interpunkce v souvětí -Souvětí souřadné, významové poměry mezi větami hlavními, interpunkce mezi větami hlavními - Grafické znázornění stavby věty jednoduché a souvětí - Procvičování pravopisných jevů se zaměřením na obtížnější příklady - Aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty; poctivá, korektní argumentace, komunikace ve třídě, ve společnosti a online - Způsoby korektního a nekorektního diskutování - Národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, obecná čeština a nářečí a jejich funkce, využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem	- Zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online. Dodrží v diskusi, debatě či polemice pravidla, argumentuje s přípravou, věcně a korektně; nezneužije prvky manipulace včetně emocionální manipulace. - Rozpozná v diskusních fórech na internetu nebo ve fórech, které připraví učitel, manipulativní techniky a vyjádří se k nim kriticky. - Rozliší v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi).	
Literární výchova - Orientace v textu literárních druhů a žánrů - Interpretace uměleckého díla - Četba literárních ukázek, divadelní a filmové představení - Práce s literárním textem - Diskuze o uměleckém díle - Literární teorie, literární druhy, poezie, próza, lyrika, epika, drama, literární žánry, pohádka, pověst, balada, bajka, báje a mýty - Vlastní četba	Literární výchova - Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. - Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. - Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.	

Český jazyk	9. ročník	
- Návštěva knihovny, výukové programy knihovny - Tvořivé psaní - Diskuze o literatuře - Čtenářský deník - Výrazný přednes - Dramatizace textu - Návštěva divadelního představení - Návštěva filmového představení - Subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení, ověřování informačních zdrojů - Rozlišování účelu textu a komunikačního záměru autora (autorského záměru): prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře	- Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. - Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. - Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. - Rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede příklady děl a představitelů. - Odliší v různých informačních zdrojích fakta od názorů a hodnocení. - Ověří informace ve zdrojích formou otázek a porovnáním s jinými informačními zdroji. - Odliší v různých informačních zdrojích objektivní a subjektivní sdělení. - Určí komunikační záměr autora v různých komunikátech odborného nebo publicistického slohu, včetně stylově nevyhraněných nebo hybridních sdělení na sociálních sítích, blozích a jiných platformách na internetu. - Odhalí manipulaci v reklamě či propagandě v informačních zdrojích, zejména v publicistickém stylu. - Nalezne konkrétní postup, jímž autor reklamy či jiného publicistického sdělení získává podporu pro svůj komunikační záměr (přesvědčovací prvky). - Diskutuje s ostatními a v diskusi zjistí, na koho a jak působí konkrétní reklamní sdělení či publicistický text, jehož účelem je přesvědčovat čtenáře.	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		

Český jazyk	9. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

5.2 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	5	5	5	4	4	4	36
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Motto: <i>"Learning in one's youth is engraving in stone."</i> (Anglické přísloví) Seznamování s anglickým jazykem v montessori třídách probíhá již v mateřské škole a na základní škole pokračuje od prvního ročníku v rozsahu tří hodin týdně. Pro ročníky ve druhém trojročí je pro angličtinu vyhrazeno pět hodin týdně. V 7. – 9. ročníku čtyři hodiny. Výuka probíhá na prvním stupni v souladu s požadavky MŠMT. Důraz je kladen především na konverzaci a osvojování si mluvené řeči, a to tvořivou formou, za pomoci říkanek, písniček, atd. Žáci se neučí izolovaná slova, již od začátku učení probíhá v kontextu. Již od první třídy pracují s pracovním sešitem, do kterého si pod vedením učitelky vlepují materiály, kreslí si, později zapisují a začínají pracovat na jednoduchých tematických projektech. Současně pracují s velmi jednoduchými knížkami, na kterých si procvičují výslovnost, porozumění čtenému textu a zároveň se tak i s psanou formou anglického jazyka. Samotné psaní je odsunuto na pozdější dobu (podle zájmu a dovednosti jednotlivých žáků). Od 4. ročníku mají žáci pravidelně jednou týdně skupinové konverzace s rodilým mluvčím, při kterých mají příležitost povídat si o projektu u, na kterém pracují, knižku, kterou čtou, či tématu, které právě probírají. Aktivně je do výuky zařazen též poslech a čtení textů nahlas. Ve třetím trojročí, tj. 7,8 a 9 třídě probíhá výuka v souladu s požadavky MŠMT a zároveň se prolíná s učivem probíraným v ostatních předmětech. Žáci tak cítí návaznost mezi předměty a dokáží tak lépe učivo vstřebat a uchopit v běžném životě. Konverzace s rodilým mluvčím probíhají formou individuálních konzultací, či konzultací ve dvojicích, a to na právě probírané téma. Dále pokračuje i poslech a čtení textů nahlas. Obecně výuka probíhá pod vedením českého lektora, který s žáky mluví většinu času anglicky. Do českého jazyka lektor přechází při výkladu a procvičování gramatiky a při prezentaci nové slovní zásoby. Lektor nepracuje pouze frontálně s celou třídou, ale i v malých skupinkách a individuálně s jednotlivými žáky, kdy žáky podporuje v procvičování jednoduché anglické konverzace. Žáci často pracují ve skupinkách či zcela samostatně, kdy přebírají zodpovědnost za svou práci. Lektor ustupuje do pozadí a pomáhá žákům, pokud to potřebují. Tato forma výuky je v souladu s pedagogikou Marie Montessori, která u žáků podporuje rozvoj zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Organizační formy výuky Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori, podstatnou složku výuky tedy tvoří individuální práce žáků. Ta je kombinována s dalšími formami

Název předmětu	Anglický jazyk
	výuky. Výuka není vždy pravidelně jako vyučovací hodina (45 min), ale z větší části jako bloky výuky (min. 90 minut) proto, aby žákům byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci. Organizační formy výuky: • individuální práce žáků • komunitní kruh • frontální vyučování • skupinové lekce • samostatná práce skupin • domácí práce žáků • projekty. Individuální práce žáků – je to samostatná vzdělávací činnost žáka; žák samostatně pracuje na zadaném úkolu s podporou učitele. Žák si zpravidla může sám volit: • jak = žák volí, jak dané úkoly zpracuje: podle svého uvážení může volit postup i do jisté míry formu, • kde = vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat, • kdy = ve škole pracuje v rámci daného časového vymezení (z větší části vyučovací bloky min. 90 min), na práci může pokračovat také doma, • s kým = podle charakteru práce může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině. Komunitní kruh – pravidelným rituálem setkávání celého kolektivu žáků je tzv. setkání „na elipse“, kde je prostor pro: • vypravování zážitků, sdílení myšlenek a názorů, společnou diskusi • informace k tématům a okruhům učiva, doporučení a nabídky práce • prezentaci práce • organizaci a plánování práce ve třídě • vytváření a reflexi společných pravidel • zklidnění a cvičení ticha. Skupinové lekce – společná práce skupiny žáků je řízena učitelem, z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva určitého tématu nebo oblasti pro žáky, kteří to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele).

Název předmětu	Anglický jazyk
	Samostatná práce skupin – skupina žáků pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami – každý žák má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Skupiny pracují na úkolech, které většinou vycházejí z projektových témat. Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma nebo pracují na dalších úkolech zadaných ve škole. Projekty – práce v tematických projektech; žáci začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory (ČJ, M); z práce v projektu žáci pořizují své záznamy a výstupy, které si zakládají do portfolia. Frontální vyučování – společná práce žáků je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 45 minut), z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Frontální vyučování je využíváno hlavně z organizačních a bezpečnostních důvodů pro tělesnou výchovu, výtvarnou a hudební výchovu.
Integrace předmětů	• Cizí jazyk
Mezipředmětové vztahy	• Český jazyk • Informatika • Kosmická výchova • Kreativní svět • Příběh lidí • Zázračná příroda
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby (aktivní užívání dvojjazyčného slovníku), metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Název předmětu	Anglický jazyk
	Kompetence k řešení problémů: • vnímá nejrůznější problémové situace, rozpozná a pochopí problém • vyhledá informace vhodné k řešení problému • samostatně řeší problémy a problémové situace v cizojazyčném prostředí; volí vhodné způsoby řešení • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit • je schopen klást a zodpovídat otázky • prostřednictvím jednoduchých rozhovorů dovede vyřešit problém i v cizojazyčném prostředí.
	Kompetence komunikativní: • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v cizím jazyce • je schopen vytvořit otázky v cizím jazyce • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně a přiměřeně na ně reaguje, zapojuje se do diskuse (je schopen vést jednoduchý rozhovor) • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
	Kompetence sociální a personální: • účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • je schopen naslouchat druhým

Název předmětu	Anglický jazyk
	• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a kulturní • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj Kompetence občanské: • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy odlišných kultur • rozhoduje se zodpovědně podle dané situace • respektuje, chrání a ocení tradice a kulturní i historické dědictví odlišných kultur, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost Kompetence pracovní: • používá účinně materiály, nástroje a vybavení (jazykové příručky, slovníky, výukové programy na PC, Internet) • dodržuje vymezená pravidla • využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své Kompetence digitální:
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení žáků Práce a činnost žáka není hodnocena ve smyslu porovnávání s ostatními žáky nebo sestavování žebříčku výkonů – takové hodnocení se neslučuje s principy pedagogického systému Montessori. Způsob hodnocení navazuje na práci žáka z vnitřní motivace, pomáhá k dovednosti vlastního sebehodnocení, umožňuje žákovi být úspěšný a zapojit se do práce bez strachu z neúspěchu. Způsob hodnocení žáků – práce s chybou a pochvalou – jsou jedním ze základních principů při uplatňování pedagogiky podle Marie Montessori. Vychází už ze samotného přístupu dospělého (rodiče, učitele...) k dítěti – laskavý, partnerský přístup, který vytváří prostor k tomu, aby žák: • poznával své přednosti a nedostatky, možnosti a hranice • byl schopen objektivního sebehodnocení • dokázal odhadnout své síly a schopnosti

Název předmětu	Anglický jazyk
	• uvědomoval si, co je mu příjemné – co nepříjemné a jak to dát ostatním vhodně najevo • učil se plánovat další cesty k učení a zdokonalování • mohl volit takové způsoby učení, o kterých ví, že jsou pro něj účinné a spolehlivé. Chybová kontrola u učebního materiálu a pomůcek Materiál a pomůcky (specifický materiál, běžné výukové pomůcky a texty) jsou připravovány tak, aby žák sám viděl a poznal, zda úkol provedl správně, kde je chyba a jak ji opravit. Učitel pomáhá žákům vyhledat chyby tam, kde si sami neumí poradit. Dovednost samostatné kontroly, nalezení rozdílů a chyby pokládáme důležitou životní kompetenci. Vedení žáků k dovednosti sebehodnocení Dovednost sebehodnocení si osvojují žáci při každodenní školní činnosti tím, že mají za úkol porovnávat svou vlastní práci s chybovou kontrolou, vzorem nebo správným řešením a sami si opravovat své chyby a nedostatky. Zpětnou vazbu jim dává také možnost spolupracovat na stejném úkolu se spolužáky a porovnávat tak své pracovní tempo, způsob práce, správnost řešení nebo spolupracovat s několika dětmi ve skupině a porovnat si vzájemné rozdělení úkolů a odpovědnost za společnou práci. Spolupráce Tréninkem spolupráce nahrazujeme soutěžení, záměrné porovnávání a sestavování pořadí mezi žáky. Po skupinové práci mají žáci možnost společně posoudit, jak se jim spolupracovalo, jaký díl úkolu splnili, jak byli platní své skupině. Posuzují sami sebe i své partnery. Hledají ocenění své práce a doporučují návrhy na vylepšení své skupině i ostatním. Komunikace s žáky Učitel diferencuje komunikaci s žákem – používá jazyk tak, aby žáka nehodnotil a neposuzoval, ale dal žákovi najevo, že získal novou dovednost, že se mu práce podařila, nebo naopak ho navést k tomu, aby si úkol ještě zopakoval, práci lépe nacvičil, chyby opravil. Práci žáka je třeba projevit účast a uznání tak, abychom žáka nemanipulovali hodnotícími výroky. Učitel má při hodnocení popisovat a pojmenovat, projevit účast, uznání a ocenění. Má povzbudit žáka, aby komentoval, popsal, zhodnotil svou vlastní práci sám. Hodnocení má vést žáka k tomu, aby svou práci vždy dělal, jak nejlépe dovede, tedy s využitím svého potenciálu na maximum. Záznamy o školní práci žáků K průběžnému slovnímu hodnocení učební činnosti žáka je třeba systematický a neustálý sběr informací. Žáci si zakládají portfolia s výsledky své školní práce v jednotlivých oblastech. Učitel průběžně hodnotí práce žáků komentářem, který obsahuje porovnání práce se zadanými kritérii a navrhuje žákovi postup k vylepšení další práce. Vychází také z různých učebních stylů, předpokladů a domácího zázemí žáka. Průběžně se učivo a práce žáků neznámkuje, žákovské knížky žáci nemají. K záznamům o své práci používají diáře (1. trojročí) a indexy (2. a 3. trojročí).

Název předmětu	Anglický jazyk
	Vysvědčení Vysvědčení je slovní, rodiče a žáci dostávají popisným jazykem informaci o průběhu vzdělávání žáka v daném pololetí . Popisuje obtížnosti a snahu, kterou musel každý jednotlivý žák vynaložit na zvládnutí určité oblasti či problému vyučování. Slovní hodnocení oceňuje míru porozumění, praktického použití znalostí a dovedností, originálního zpracování nebo vynaložení velkého úsilí při plnění zadaného úkolu. Dále označuje nedostatky a návrhy na další postup při zvládnutí učiva a důraz ve školní práci . Hodnocení je součástí Klasifikačního řádu ZŠ a MŠ Viva Bambini, s.r.o., České Budějovice • Pravidla hodnocení žáků na naší škole jsou stanovena Klasifikačním řádem (příloha č.1 ke Školnímu řádu). • Klasifikační řád je zpracován v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a dále v souladu s vyhláškou MŠMT č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky.

Anglický jazyk	3. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
základní práce se slovní zásobou pomocí pomůcek a FC pozdravy, poděkování a jiné jednoduché fráze opakování textů, skupinová i individuální četba jednoduchých textů Témata: kdo jsem?, věci kolem mě, mám rád, části těla, rodina		rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém známém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		

Anglický jazyk	3. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Anglický jazyk	5. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
-fonetické znaky pasivně -základní výslovnostní návyky -vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů -práce se slovníkem -témata: domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí -mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět		-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu se zapojí do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá -vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Anglický jazyk	5. ročník	
		-napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života -vyplní osobní údaje do formuláře
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Anglický jazyk	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
mluvnice: vybrané gramatické a syntaktické jevy, vyjádření minulosti, možnosti či nemožnosti, stupňování přídavných jmen témata: civilizace a společnost, země, životní styl, domov, bezpečnost, minulost a současnost práce se slovníkem slovní zásoba dle probíraných tematických okruhů skupinové i individuální aktivity k procvičení vybraných témat, dramatizace, hry		rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Anglický jazyk	9. ročník	
		vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Anglický jazyk	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	

5.3 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	3	3	2	8
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Seznamování s německým jazykem v montessori třídách probíhá již v rámci druhého trojročí formou kroužku a pokračuje poté ve třetím trojročí. Pro ročníky ve třetím trojročí jsou pro němčinu vyhrazeny tři hodiny týdně. Výuka probíhá v souladu s požadavky MŠMT. Důraz je kladen především na konverzaci a osvojování si mluvené řeči, a to tvořivou formou, za pomoci krátkých konverzačních vět, pracuje se, s písňovými texty, formou projektů, koláží, myšlenkových map, her atd. Žáci se neučí izolovaná slova, již od začátku učení probíhá v kontextu. V úvodu výuky je delší časový úsek (2 - 3 měsíce) věnován úvodnímu audioorálnímu kurzu bez psaní. Později se začínají seznamovat žáci také s psanou podobou jazyka. Žáci pracují s pracovním sešitem, do kterého si pod vedením učitelky vlepují materiály, kreslí si, později zapisují a začínají pracovat na jednoduchých tematických projektech. Současně pracují s velmi jednoduchými texty, na kterých si procvičují výslovnost, porozumění čtenému textu a zároveň se tak i s psanou formou německého jazyka. Samotné

Název předmětu	Německý jazyk
	psaní je odsunuto na pozdější dobu (podle zájmu a dovednosti jednotlivých žáků). S četbou jednoduchých textů pomáhají dětem i žáci starších ročníků. Na druhém stupni probíhá výuka v souladu s požadavky MŠMT a zároveň se okrajově prolíná s učivem probíraným v ostatních předmětech. Žáci tak cítí návaznost mezi předměty a dokáží tak lépe učivo vstřebat a uchopit v běžném životě. Pokračují s individuálními konzultacemi s učitelem, který je od 7. ročníku pravidelně každý měsíc. Obecně výuka probíhá pod vedením českého lektora, který s žáky mluví většinu co nejvíce německy. Do českého jazyka lektor přechází při výkladu a procvičování gramatiky a při prezentaci nové slovní zásoby. Lektor nepracuje pouze frontálně s celou třídou, ale i v malých skupinkách a individuálně s jednotlivými žáky, kdy žáky podporuje v procvičování jednoduché německé konverzace. Žáci často pracují ve skupinkách či zcela samostatně, kdy přebírají zodpovědnost za svou práci. Lektor ustupuje do pozadí a pomáhá žákům, pokud to potřebují. Tato forma výuky je v souladu s pedagogikou Marie Montessori, která u žáků podporuje rozvoj zodpovědnosti za vlastní vzdělávání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět druhý cizí jazyk zasahuje do vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE. Vytváří předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nachází i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Vyučovací činnost učitele postupně u žáků rozvíjí schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat, schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, seznamovat se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi, rozšiřovat si všeobecný kulturní přehled, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů a vytváření podmínek pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Účinnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích v jazyce mateřském, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i ve všech ostatních oblastech základního vzdělávání. Vyučovaný předmět druhý cizí jazyk je tvořen následujícími tematickými celky: • Poslech s porozuměním • Mluvení • Čtení s porozuměním • Psaní

Název předmětu	Německý jazyk
	Organizační formy výuky: Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori, podstatnou složku výuky tedy tvoří individuální práce žáků. Ta je kombinována s dalšími formami výuky. Výuka není organizována pravidelně jako vyučovací hodina (45 min), ale z větší části jako bloky výuky (min. 90 minut) proto, aby žákům byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci. • individuální práce žáků • komunitní kruh • frontální vyučování • skupinové lekce • samostatná práce skupin • domácí práce žáků • projekty • exkurze, výlety Individuální práce žáků – je to samostatná vzdělávací činnost žáka; žák samostatně pracuje na úkolu, který si zvolilo s vědomím učitele podle svého individuálního plánu. Žák si zpravidla může sám volit: • co = žák volí téma vzdělávací činnosti: podle svého zájmu vycházejícího z vývojové senzitivní fáze, z nabídky podle svého individuálního plánu činnosti nebo z připravené nabídky ve třídě • kde = vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat • kdy = ve škole pracuje v rámci daného časového vymezení (z větší části vyučovací bloky min. 90 min), na práci může pokračovat také doma • s kým = podle charakteru práce může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině Komunitní kruh – pravidelným rituálem setkávání celého kolektivu žáků je tzv. setkání „na elipse“, kde je prostor pro: • vypravování zážitků, sdílení myšlenek a názorů, společnou diskusi • informace k tématům a okruhům učiva, doporučení a nabídky práce • prezentaci práce • organizaci a plánování práce ve třídě • vytváření a reflexi společných pravidel • zklidnění a cvičení ticha

Název předmětu	Německý jazyk
	Skupinové lekce – společná práce skupiny žáků je řízena učitelem, z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva určitého tématu nebo oblasti pro žáky, kteří to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele). Samostatná práce skupin – skupina žáků pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami – každý žák má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Skupiny pracují na úkolech, které většinou vycházejí z projektových témat. Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma nebo pracují na dalších úkolech zadaných ve škole. Projekty – práce v tematických projektech; žáci začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory; z práce v projektu žáci pořizují své záznamy a výstupy, které si zakládají do portfolia. Frontální vyučování – společná práce žáků je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 45 minut), z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Frontální vyučování je využíváno hlavně z organizačních a bezpečnostních důvodů pro tělesnou výchovu, výtvarnou a hudební výchovu. Exkurze, výlety – tematicky zaměřené cesty žáků mimo budovu školy – výstavy, expozice, besedy, divadelní představení, koncerty, seznámení s obory lidské činnosti apod.; žáci jsou před exkurzí seznámeni s cílem a účelem cesty, po exkurzi následuje reflexe.
Integrace předmětů	• Další cizí jazyk
Mezipředmětové vztahy	• Informatika • Kreativní svět • Příběh lidí • Zázračná příroda • Český jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • Kooperativním učením, tvorbou projektů, čtením doplňkové literatury, procvičováním gramatiky, slovní zásoby, tematických okruhů a poslechu na PC, čtením doplňkové literatury, portfoliem vedeme žáky ke schopnosti vyhledat potřebné informace a zvažovat jejich důležitost, logicky myslet a umět použít v praxi nabyté znalosti a dovednosti.

Název předmětu	Německý jazyk
	Kompetence k řešení problémů: • Účastí na zahraničních projektech, na doprovodu zahraničních návštěv, na akcích cizojazyčných center jako je např. Goethe-Institut, inscenační metodou, nácvikem porozumění neznámého textu a poslechu z CD, popř. návštěvou příslušných zemí vedeme žáky k řešení problémové situace, vyhledání potřebné informace, mají možnost se naučit vyrovnat se s případným neúspěchem, samostatně se rozhodovat, poradit si se zátěžovou situací. • Práci s chybou vedeme žáky k sebekontrolě a zdokonalování jejich práce. • Využíváme metody skupinové i samostatné práce žáků při práci na projektech i na jejich prezentaci. Kompetence komunikativní: • Nácvikem dialogů, přebíráním rolí z dialogů, převyprávěním textů, didaktickými hrami, psaním dopisů a e-mailů, organizací jazykových zkušeností s rodilými mluvčími, přeshraničními projekty apod. v cizím jazyce rozvíjíme v žácích schopnost komunikace v daném jazyce. • Ústním i písemným vyjadřováním vedeme žáky k prezentaci a hodnocení své práce. Využíváme k tomu různé formy prezentací a projektů. Při práci na projektech žáky vedeme k využívání médií. • Simulačními hrami rozvíjíme v žácích schopnost respektovat názory druhých. Kompetence sociální a personální: • Diskuzí, didaktickými hrami, kooperativním učením, projektovou prací, dramatizací apod. podporujeme spolupráci v kolektivu, realisticky zhodnotit své schopnosti, ovládat prvky asertivního chování. • Práci v kolektivu a vedením žáků k sebehodnocení pěstujeme u všech zdravé sebevědomí a dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti. • Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. Kompetence občanské: • Prostřednictvím vyhledávání informací na internetu, projektovým vyučováním, čtením doplňkové četby, seznámením se s realitami zemí, kde se danou řečí hovoří, vedeme žáky k respektování příslušníků jiných ras a k vytváření pozitivního postoje k okolnímu světu.

Název předmětu	Německý jazyk
	Kompetence pracovní: • Návčikem reálných dialogů učíme žáky schopnosti dorozumět se v cizím prostředí, požádat o pomoc nebo pomoc poskytnout. • Vytváříme u žáků návyky pro práci s cizí literaturou a slovníkem. • Podporujeme využívání výpočetní techniky. • Umožňujeme, aby si žáci vzájemně radili a pomáhali si. • Vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality práce na základě předem stanovených pravidel.
Způsob hodnocení žáků	Kritéria vycházejí z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Oblasti hodnocení jazykových znalostí a dovedností žáka: Čtení s porozuměním • čtení a reprodukce známých textů • práce s neznámým textem • orientace v textu díky cizojazyčném kontextu apod. Mluvení • zvládnutí jednoduchých dialogů • kvalita výslovnosti • bohatost slovní zásoby a mluvní pohotovost • orientace v probíraných tematických okruzích Psaní • smysl a pochopitelnost sdělení • sestavení jednoduchého písemného sdělení • odpovídající úroveň ovládnutí gramatického systému jazyka Poslech s porozuměním • porozumění obsahu cizojazyčné promluvy • práce s jazykovým kontextem • orientace v cizojazyčném textu, práce s jazykovým kontextem Obecná pravidla: • Žák se pravidelně zapojuje do hodin, aktivně plní zadané úkoly, které případně doplňuje i doma. • Nosí všechny potřebné pomůcky na jazykovou výuku. • Píše si pravidelně záznamy z hodin, nová slovíčka, nové poznatky a věci z jazykové výuky.

Název předmětu	Německý jazyk
	• Dobrovolně si mohou žáci psát slovník. • V hodinách je aktivní, pozorný a má snahu pracovat. • Zapojuje se do skupinové práce. • Rád diskutuje, odpovídá na otázky a také otázky utvoří. • Své pracovní listy zakládá do portfolií nebo v sešitě. • Zvládnutí probraného učiva prokáže v rozhovorech a cvičeních. • Nevyhýbá se testům zásadní důležitosti, v případě absence si domluví s vyučujícím náhradní termín. • Přečte a částečně přeloží velmi jednoduché texty. • Při překladu textu se snaží význam slov odvodit podle smyslu vět, později popřípadě neznámá slova vyhledá ve slovníku. • Vypracovává a prezentuje zadané projekty dle propozic, včas je odevzdává. • Ke své práci používá různé informační zdroje, např. časopisy, knihy, kolegy, spolužáky a případně internet. • V případě nutnosti (např. po nemoci) domluví si dohnání látky se svým učitelem. • Chová se šetrně ke školou zapůjčeným pomůckám (učebnice, slovníky) a k vybavení učeben. Hodnotí se kvalita práce a učební výsledky za celé klasifikační období. Kritéria hodnocení vyučovacího předmětu druhý cizí jazyk pouze konkretizují a doplňují obecná kritéria hodnocení všeobecně vzdělávacích předmětů v klasifikačním řádu, podle kterých je žák hodnocen.

Německý jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		ŠVP výstupy
-Moje rodina, moje koníčky, moje vlastnosti, můj vzhled, můj volný čas, -Moje rodina, škola, školní rozvrh, školní předměty, volný čas – mluvení o těchto věcech v dialogích, čas, hodiny, čísla,		-rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně, -rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a

Německý jazyk	9. ročník	
-Město a jeho části, budovy, ulice, orientace ve městě, bydlení, barvy, místnosti -Moje osobní data, vlastnosti -Můj kamarád a jeho svět -Evropa, svět kolem nás - zeměpisné názvy, orientace ve světě, cestování, plánování, komunikace při vyjednávání cen a podmínek, stravování, nakupování, pomoc při nemoci -Časování sloves v přítomném čase, částečně v jednoduchých tvarech času minulého -Skloňování podstatných jmen v jednotném čísle v kontextu -Tvoření otázek, tvoření vět -Předložky v kontextu -Přivlastňovací zájmena	- týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, -rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat -zapojí se do jednoduchých rozhovorů, -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá, -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, -rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci, -vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

5.4 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	4	4	5	5	5	4	4	4	39
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Charakteristika Motto: „Matematika je produktem lidského mozku nezávislým na zkušenostech, ale přesto nádherně odpovídá reálnému světu a překrásně ho vysvětluje.“ Albert Einstein Marie Montessori mluví o matematice jako o cestě k poznání světa. Lidského ducha nazývá duchem matematickým. Rozvíjení matematického ducha žáka je účinné, když dbáme také na dodržování základních principů pedagogiky montessori. Žák se učí přirozeně od lidí a věcí, kterými je obklopeno. Když je mu dána možnost pohybovat se, dotýkat se a pozorovat předměty, pomáhá mu to později lépe chápat matematické souvislosti a poznávat, že matematika je všude kolem nás. Zjišťuje, že s matematikou se setkává každodenně v nejrůznější podobě. Pro žáky začíná matematika smyslovým zážitkem již v předškolním období. Klademe důraz na smyslový prožitek žáka, na jeho experimentování, na samostatné objevování a poznávání, dítě se seznamuje s počítáním. Základní škola navazuje na tyto získané poznatky a pracuje s žáky na konkrétním matematickém materiálu, postupně přechází na pomůcky abstraktní a převádí žáka k pracovnímu sešitu. Matematika se odehrává také v rámci projektového vyučování, aby žáci brzy vnímali matematiku jako součást našeho života a její použití jim přinášelo smysl. Aby žák pochopil počítání, musí splnit dva úkoly – je potřeba, aby si prožil množství a naučil se názvy jednotlivých čísel - po postupném pochopení dochází k propojení. Průvodcem na cestě matematiky jsou žákům specifické názorné matematické pomůcky, které navazují na smyslový materiál a žáky přirozenou a

Název předmětu	Matematika
	konkrétní formou vedou k pochopení početních operací a vzorců. Práce s matematickými pomůckami má svou metodiku, jak s nimi pracovat a jak postup předvést žákovi. Jednotlivé pomůcky jsou řazeny podle obtížnosti. Je nutné vědět, ke které činnosti se vrátit, když žák nepochopí další krok. Učitel má znát nejen matematické souvislosti, postupné logické návaznosti, ale být i pozorovatelem vývoje jednotlivých žáků. Pomůcky je možno přeskakovat podle senzitivních fází vývoje jednotlivých žáků a jít vstříc matematickému zájmu žáka.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovaný předmět MATEMATIKA pokrývá samostatnou vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, která svým charakterem umožňuje žákům seznámit se a porozumět oborům čísel, geometrickým tvarům a umět je zkonstruovat, zákonitostem statistiky a kombinatoriky. Svým charakterem rozvíjí logické myšlení a představivost žáků. Matematika je pojímána především jako nástroj pro řešení praktických situací každodenního života. Předmět je z velké části postaven na manipulaci s didaktickým materiálem, který usnadňuje pochopení podstaty matematických jevů. Empirická zkušenost předchází pojmy a definice. Ve výuce je prostor i pro kreativitu a rozvoj schopnosti řešit dosud neznámé úkoly, hledat cesty k řešení v situacích, kdy není dán přesný postup a v úvahu přichází i více řešení. Problémové úkoly pomáhají rozvíjet logické myšlení. Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách (4. – 6. ročník a 7. - 9. ročník). Ve výuce je ponechán prostor pro práci na montessori pomůckách, skupinovou práci a individuální postup učivem. Výuka většinou probíhá ve třídě, v prostorách školy a v jejím okolí. Organizační formy výuky: • informace k tématům a okruhům učiva, doporučení a nabídky práce • prezentace práce • organizace a plánování práce • skupinové vyučování • samostatná práce • projekty, prezentace, výkresy • práce s literaturou, klíčem, kontrolou, texty • využití počítače, kalkulátoru • vyhledávání informací • vysvětlování, využívání zkušeností

Název předmětu	Matematika
	- vyjadřování souvislostí - řešení problémových úloh - sebehodnocení - rozhovory, diskuse Skupinové lekce – společná práce skupiny žáků je řízena učitelem, z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva pro žáky, kteří to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele). Samostatná práce skupin – skupina žáků pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami – každý žák má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma. Projekty – práce v tematických projektech; žáci začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory (ČJ, KV). Frontální vyučování – společná práce žáků je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 20 minut), z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Individuální práce žáků – samostatná vzdělávací činnost žáka; žák samostatně pracuje na úkolu, který si zvolil s vědomím učitele podle svého individuálního postupu.
Integrace předmětů	Matematika a její aplikace
Mezipředmětové vztahy	- Informatika - Kreativní svět - Kosmická výchova - Sport - Zázračná příroda - Český jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: - Vedeme žáky k samostatnosti a logickému myšlení při vyhledávání nezbytných teoretických informací a tím rozvíjíme jejich schopnost získávat potřebné informace a zvažovat jejich důležitost. - Při práci vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Název předmětu	Matematika
	- Vhodným výběrem úloh rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení, schopnost osvojování si a využívání základních matematických pojmů a vztahů v běžné praxi. - Rozšiřujeme znalosti užívaných termínů, znaků a symbolů, které uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků a kontextů v různých vzdělávacích oblastech a na základě toho vytváříme komplexnější pohled na matematické, přírodní a společenské jevy.
	Kompetence k řešení problémů: - Řešením logických úloh posilujeme vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování, pěstujeme v něm schopnost vyrovnat se s případným neúspěchem. Učíme žáka pracovat s vlastní chybou, provádět rozbor problému a plán řešení, odhadnout výsledek, zvolit správný postup k vyřešení a v závěru vyhodnotit správnost výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému. - S žáky konzultujeme možnost volby jak při výběru tématu, tak při výběru vlastního kreativního způsobu zpracování výsledných prací. Diskusí nad nezdarem při řešení problémů vedeme žáky k práci s chybou a k rozvíjení jejich sebekontroly. - Zadáváním problémových úloh učíme žáky správně nacházet a formulovat problém. Při hledání řešení problémů pracujeme se žáky metodami moderované diskuze, metoda aktivní konstrukce poznatku a dedukce. - Pracujeme s metodou následků na uvědomění si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy. - Učíme rozpoznávat nejrůznější problémové situace. Poskytujeme prostor pro zamyšlení se nad jejich příčinami a naplánování jejich případného řešení.
	Kompetence komunikativní: - V diskusi při řešení problémových a aplikovaných úloh vedeme žáky k souvislému formulování vlastních myšlenek a názorů, jejich obhájení, vhodnému argumentování, k respektování názorů druhých, k otevřené debatě a schopnosti dále rozvíjet základní myšlenku. - Při práci na moderních technologických zařízeních učíme vyhledávat, zpracovávat informace a následně je aplikovat v řešení konkrétního problému.

Název předmětu	Matematika
	- Vedeme žáky k porozumění různých typů textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, které mohou tvořivě využít ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. Kompetence sociální a personální: - Zařazením práce do skupin učíme žáky spolupracovat v malém i velkém kolektivu. - Rozvíjíme jejich důvěru ve vlastní schopnosti, vedeme je k soustavné sebekontrolě, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti. - Vytváříme u žáků schopnost vyslovit hypotézu na základě induktivního a deduktivního myšlení a k jejímu ověřování či vyvrácení pomocí protipříkladu. - Společně vytváříme pravidla práce v týmu a ovlivňujeme tak kvalitu kolektivní práce. - Vyžadováním ohleduplnosti a úcty k sobě i k druhým, vedeme žáky k udržování dobrých mezilidských vztahů, k poskytnutí pomoci druhým, v případě potřeby i k požádání o pomoc druhé. Kompetence občanské: - Vnímáním zákonitostí a složitosti reálného světa vedeme žáky k jeho porozumění, k rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním reálných situací, k následnému vyhodnocení a poznání, že realita je složitější než její matematický model, a že jedna situace může být vyjádřena několika různými modely. - Využíváme individuální i skupinové práce, zadáváme příklady z praktického života, vyhledáváme údaje na moderních informačních technologiích. Kompetence pracovní: - Pomocí samostatné a skupinové práce upevňujeme v žácích pracovní návyky a výběrem vhodných úloh nabízíme žákům reálný pohled do problémů v oblasti šetření energiemi, surovinami, penězi a učíme je, aby dbali o zdraví své i jiných. Vedeme je k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc při jakémkoliv problému, ale také dokázali pomoc poskytnout. Soustavným procvičováním vytváříme u žáků zásobu matematických nástrojů (početní operace, algoritmy, metody řešení) a vedeme je k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu. - Vytváříme a upevňujeme pracovní návyky pomocí používání základních pomůcek a nástrojů.

Název předmětu	Matematika
	• Využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. • Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení. Kompetence digitální: • Učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem. • Vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů. • Motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru). • Klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů. • Vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému. • Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách: 1. - 3. ročník 4. – 6. ročník 7. - 9. ročník
Způsob hodnocení žáků	Specifická kritéria hodnocení vyučovacího předmětu matematiky Žák má k dispozici: • zásobníky matematických příkladů • sbírky úloh, učebnice • pracovní sešit • montessori pomůcky • pracovní listy k montessori pomůckám Jaké má žák povinnosti: • aktivně se do matematiky připravovat

Název předmětu	Matematika
	- vést si pracovní sešit, do kterého si zapisuje své příklady a poznámky, a kam si zakládá vypracované pracovní listy a projektové práce - kdykoli mu něco není jasné, informovat o tom vyučujícího a společně se snažit nalézt vhodné řešení pro lepší porozumění - aktivně se zajímat o dění v hodinách a doplnit si chybějící práci a vědomosti za dobu své nepřítomnosti - průběžně vypracovávat zadanou práci a projekty a odevzdávat je v řádných termínech - nosit si vlastní pomůcky (rýsovací potřeby, kalkulačku, psací potřeby) pro práci v hodině a náležitě o ně dbát - může se dobrovolně zúčastňovat mimoškolních matematických soutěží, na které bude vždy školou uvolněn Kritéria převodu slovního hodnocení na známku Specifika hodnocení předmětu jsou vypsána v klasifikačním řádu školy.

Matematika	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence pracovní - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské	
Učivo		ŠVP výstupy
1. - 3. ročník U učiva jsou zmíněny doporučené pomůcky - specifický materiál montessori matematiky.		Očekávané výstupy oboru na konci 1. trojročí (odpovídá 1. období 1. stupně)
1. Číslo a početní operace - Přirozená čísla do 1000 a 0 Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - Násobilka - Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - Písemné algoritmy početních operací - Řešení slovních úloh		1. Číslo a početní operace Žák - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

Matematika	3. ročník	
Žák - seznámí se a prožívá si kvantitu čísel 1 – 10 (červenomodré tyče) - zná a pojmenovává kvantitu, spojuje množství a slovo - zná číselné symboly, čte 1 – 10 (smirkové číslice) - zná pořadí číslic - spojuje množství a číselné symboly - zná číslici 0 – prožije si 0 (skříňka s vřetenky) - seznámeni s některými vlastnostmi čísel – zná sudá a lichá čísla - narůstání číselné řady 1 – 9, vizuálně vnímá číslice (barevné korálky) - práce s pomůckami – červenomodré tyče, sčítací tabulka, sčítací barevný had, násobilková tabulka a dělicí tabulka - seznámení se základními početními operacemi (sčítání, odčítání, dělení, násobení) - vizuálně vnímá číslice a zná kvantitu čísel 11 – 19 (barevné korálkové schody) - prožívá a zná číselný symbol a názvosloví kvantity 11 – 19 (Seguinovy tabulky I.) - prožívá a zná názvosloví kvantity 11 – 99 (Seguinova tabulka II.) - orientuje se v číselné řadě 1 – 100, zná i jiný pohled na číselnou řadu (stovková tabulka) - lineárně počítá, prožívá si množství 1 – 100, zná pojmenování, má zkušenost opět s geometrickým srovnáním, počítá po desítkách – objevuje desítky, orientuje se v číselné řadě 1 – 100 (stovkový řetěz) - lineárně počítá, prožívá si množství 1 000, umí pojmenovat, má zkušenost s geometrickým srovnáním, počítá po stovkách – objevuje stovky, hledá „stovkové řetězy“, počítá po desítkách – objevuje desítky, orientuje se v číselné řadě 1 – 1 000 (tisícový řetěz) - vizuálně vnímá jednotlivé řady pomocí barevného označení (zelené jednotky, modré desítky, červené stovky, zelené tisíce), tvoří vícemístná čísla – „ptačí perspektiva“ zlatého perlového materiálu, umí porovnávat přirozená čísla - spojení aritmetiky s geometrií, chápe souvislosti v matematice, pamatuje si „uložení“ jednotlivých řádů (úvodní podnos perlového materiálu) - devítková hra – dělá zkušenost s přechodem jednotlivých řádů		- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Matematika	3. ročník	
Paralelní materiál - sčítací had – čítá do 10, rozkládá číslo 10, vizuálně a hmatově vnímá - odčítací had – čítá do 10, prožívá si početní operaci odčítání – „něco chybí“ - zná vlastnosti čísel při matematických operacích – matematické zákony komutativnosti a inverze - proužková sčítací a odčítací tabulka - sčítací a odčítací prstové tabulky - dělicí a násobilková tabulka – chápe princip násobení a dělení a vzájemné souvislosti těchto dvou početních operací - dělicí a násobilkové prstové tabulky - zná násobilku, násobky, vizuálně si zažívá jednotlivé násobkové řady, orientuje se v malé násobilce, hledá stejné výsledky, chápe čísla „čtvercová“ a „krychlová“, a chápe souvislost s geometrií – barevné násobkové řetězy, korálková krabice k násobilce - žák si prožívá přechod přes 10, tj. propedeutika k písemnému sčítání a odčítání - sčítací a odečítací počítadlo, písemně sčítá a odčítá pomocí perlového materiálu, a pak známkovou hrou, dělí víceciferným dělitelem – uvedeme zlatým perlovým materiálem, poté známkovou hrou – dělicí tabulky na velké dělení – žák prožívá, vizuálně vnímá, co se děje s jednotlivými řády, chápe algoritmus dělení, přechod k písemnému velkému dělení.		
2. Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady	2. Závislosti, vztahy a práce s daty Žák - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	
3. Geometrie v rovině a prostoru - základní útvary v rovině- bod, čára, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtyřúhelníky - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, válec, hranol, jehlan, kužel, ovoid, koule - měření a odhady délek, jednotky délky Žák - pracuje s geometrickou komodou – vytváří různé tvary, objevuje přes hmatové a	3. Geometrie v rovině a prostoru Žák - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	

Matematika	3. ročník	
vizuální prožitky geometrické vztahy a souvislosti - pracuje s plnou plochou a obrysy - kovové tvary a plochy		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Matematika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	
Učivo	ŠVP výstupy	
Učivo, které je označeno symbolem hvězdičky * přesahuje již na 2. stupeň ZŠ. Uvedeno je vzhledem k úzké spolupráci s 6. ročníkem, pro celkovou návaznost materiálů a také pro možnost práce žáků, kteří v matematice postupují rychleji.	Očekávané výstupy oboru na konci 2. trojročí (odpovídá 2. období 1. stupně s přesahem do 6. ročníku)	
1. Číslo a početní operace - dělí víceciferným dělitelem – uvedeme zlatým perlovým materiálem, poté známkovou hrou – dělicí tabulky na velké dělení – žák prožívá, vizuálně vnímá, co se děje s jednotlivými řády, chápe algoritmus dělení, přechod k písemnému velkému dělení. - zná desítkovou soustavu 1 – 9 999, má smyslovou zkušenost s perlovým materiálem, porovnává a sleduje i rozdílné hmotnosti jednotlivých řadů (zlatý perlový materiál) - zavedení číselných symbolů – 1 – 9 999, zná číselné pojmy a spojení s modelem	1. Číslo a početní operace Žák - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru	

Matematika	5. ročník	
kvantita a naopak model množství propojuje s číselnými kartami, chápe zápis čísla a rozumí terminologii - číselné symboly na kartách, písemně zaznamenává čísla, připravuje se na číselný rozvoj - orientuje se na číselné ose v oboru přirozených čísel $1 - 1\,000\,000$ *i v oboru racionálních čísel - *porovnává zlomky a desetinná čísla - zná správné pořadí početních úkonů - zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, stovky, tisíce - *zná znaky dělitelnosti, umí najít společný násobek a společného dělitele čísel - *zná prvočísla - pracuje se zlatým perlovým materiálem a číselnými kartami – s postupným zaváděním výše uvedených kroků žák si prožívá a zná jednotlivé početní operace – sčítání, odčítání, násobení a dělení (lze i ve změněném pořadí – buď inverzní zákon - sčítání je opakem odčítání, násobení je opakem dělení, nebo násobení = opakované sčítání, dělení = opakované odčítání) - banka - tvoří čísla a množství, počítá s přechodem jednotlivých řádů (zařazuje se po sčítání a odčítání bez přechodu jednotlivých řádů) – směnárna - známková hra – pracuje s abstraktnějším materiálem než v bance – stejný, poněkud rychlejší postup, propedeutika pro práci s penězi - obchod – vrací peníze při platbě určitou částkou, postupně opouští pomůcky – pamětně počítá, popř. dočítá - násobí vícetřídní činitele – multiplikační tabule na násobení – prožívá, chápe a pamatuje si algoritmy činnosti, písemně násobí - modely čísel $1 - 1\,000\,000$, *počítá početní operace v rozšířeném oboru - obchod, banka, směnárna, pracovní sešity, matematické úkoly k projektům,... propojení dosavadních zkušeností - zlomky, desetinná čísla – přes senzorickou práci s kruhovými, čtvercovými a trojúhelníkovými modely se žák postupně seznamuje se zákonitostmi zlomků, s	přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	

Matematika	5. ročník	
jejich pojmenováním a poté i s početními operacemi – od nejjednodušších až ke složitým, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, násobí a dělí celým číslem, počítá početní operace s rozdílným jmenovatelem, krátí a rozšiřuje zlomky, zná čísla smíšená, zná desetinná čísla a počítá s nimi jednotlivé početní operace		
2. Závislosti a práce s daty - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - orientuje se v čase - zná peněžní jednotky - obchod, převádí, vrací (dočítá) peníze - rozumí, umí číst a vytváří grafy diagramů a tabulek - umí číst a psát římská čísla - práce s daty v elektronické podobě - práce s doporučenými digitálními zdroji - třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií - základy práce s daty v tabulkovém procesoru - objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	2. Závislosti a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - doplní údaje, které chybí v tabulce - využije pro uspořádání získaných dat tabulku - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	
3. Geometrie v rovině a prostoru - pracuje s geometrickou komodou – vytváří různé tvary, objevuje přes hmatové a vizuální prožitky geometrické vztahy a souvislosti - pracuje s plnou plochou a obrysy - kovové tvary a plochy - zná typy čar a umí je narýsovat – přímá, křivá, lomená, oblá, přímka, polopřímka, úsečka - zná a rozlišuje geometrické útvary – bod, přímka, úsečka, polopřímka, různoběžky, rovnoběžky, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelníky, n-úhelníky, strana, základna, výška, úhel, kružnice, kruh – střed, průměr, poloměr, vzájemná poloha kruhu a přímky – průsečík, *tečna, *sečna, *mimoběžná přímka, *tětiva, *půlkruh, *úseč, *výseč (geometrická komoda) - z trojúhelníkové komody vybírá různé druhy trojúhelníků, pracuje s nimi, sám objevuje strany, vrcholy, základnu, výšku, střed strany, strana přilehlá a protilehlá, *odvěsny, *přepona, úhly, * střed úhlů, obvod, obsah, vnitřní a vnější plocha - *zná a umí změřit a narýsovat úhly – ostrý, tupý, přímý, pravý, plný	3. Geometrie v rovině a prostoru Žák - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	

Matematika	5. ročník	
- zná techniku správného rýsování - umí narýsovat čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici - geometrická komoda – počítá obvody a obsahy geometrických tvarů - čtverce, obdélníku, trojúhelníku, n – úhelníku, jejich odvození – žluté trojúhelníky, délka lomených čar, základní délková jednotka – převody - zná a rýsuje úhlopříčky mnohoúhelníků - graficky sčítá a odčítá úsečky - zná polohy jednotlivých přímk – *vertikála, *horizontála, šikmá, - sestrojuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice, hledá souvislosti, vztahy, zákonitosti – geometrická komoda - umí sestrojit pravý úhel – 90 stupňů, kolmost - kolmice - provádí jednoduché konstrukční úlohy - správně používá pravítko, kružítko, trojúhelník - pozná a umí zdůvodnit, kdy jsou obrazce shodné, podobné a shodné obsahem, pracuje s tangramy - umí si odvodit obsah čtverce, obdélníku, lichoběžníku, trojúhelníku, n–úhelníku – žluté trojúhelníky, geometrická komoda, trojúhelníková komoda, velká a malá šestiúhelníková komoda - zná základní jednotku obsahu, umí tyto jednotky převádět - rozpozná, kdy jsou obrazce osově souměrné a určí jejich osu souměrnosti (kovové útvary, trojúhelníková komoda, modré trojúhelníky) - umí doplnit obrazec podle osy souměrnosti		
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - umí řešit problémové situace z běžného života, třídí údaje, používá prostředky výpočetní techniky - řeší netradiční matematické a logické hry a hádanky – sudoku, magické čtverce, rébusy, hádanky, apod.		4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Matematika	5. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Matematika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence pracovní • Kompetence digitální • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	
Učivo	ŠVP výstupy	
1. Číslo a proměnná - dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti - celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr – měřítko, úměra, trojčlenka - procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování - mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina - výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny - rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací ve vhodném prostředí, seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla) - využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)	1. Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel - používá kalkulačtor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkce)	

Matematika	9. ročník	
		součtu) v prostředí tabulkového procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru - vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku
2. Závislosti, vztahy a práce s daty - závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr - funkce – pravouhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, funkce rostoucí a klesající, lineární funkce - vlastnosti souboru dat - analýza a grafické znázornění dat	2. Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu	
3. Geometrie v rovině a v prostoru - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta - prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol - konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)	3. Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	

Matematika	9. ročník	
		- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru - využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary - vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů
4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

5.5 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika

Název předmětu	Informatika
Charakteristika předmětu	Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.
Integrace předmětů	• Informatika
Mezipředmětové vztahy	• Anglický jazyk • Kosmická výchova • Kreativní svět • Matematika • Příběh lidí • Český jazyk • Německý jazyk • Sport • Zázračná příroda
	Kompetence digitální:

Název předmětu	Informatika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	• klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování • vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč • vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací • vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil • motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací • dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií Kompetence k učení: využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků; zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků; zadávat žákům motivační aktivity - umožňujeme jim vybrat si z nabídky zpracování výstupů; vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce; umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty.

Informatika	4. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Digitální zařízení, počítač a síť		pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace		pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Ovládání myši		pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
Kreslení čar, vybarvování		edituje digitální text, vytvoří obrázek najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci

Informatika	4. ročník	
Psaní slov na klávesnici		edituje digitální text, vytvoří obrázek
Editace textu		edituje digitální text, vytvoří obrázek najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
Otevírání souborů, ukládání práce do souboru		uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
Přehrávání zvuku		přehraje zvuk či video
Propojení technologií, internet		propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
Sdílení dat, cloud		propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
Technické problémy a přístupy k jejich řešení		rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Piktogramy, emodži		sdělí informaci obrázkem
Přenos na dálku, šifra		zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text

Informatika	5. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Data, druhy dat		pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
Kritéria kontroly dat		v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný doplní posloupnost prvků
Řazení dat v tabulce		v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný umístí data správně do tabulky, doplní prvky v tabulce
Příkazy a jejich spojování		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby
Opakování příkazů		rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Kombinace procedur		upraví program pro obdobný problém

Informatika	5. ročník	
Systémy kolem nás	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisejí	
Ladění a hledání chyb	v programu najde a opraví chyby	
Kreslení čar	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy	
Vlastní bloky a jejich vytváření	vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky	
Náhodné hodnoty	cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	
Grafy, schémata, modely	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	
Ovládání pohybu postav	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky	
Spouštění pomocí událostí	používá události ke spuštění činnosti postav	
Vysílání zpráv mezi postavami	ovládá více postav pomocí zpráv	

Informatika	6. ročník	
Učivo	ŠVP výstupy	
Přenos informací, standardizované kódy, kódy kolem nás	rozpozná zakódované informace kolem sebe	
Znakové sady, kódování znaků	zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady	
Přenos dat, šifrování	zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	
Binární kód	ke kódování využívá i binární čísla	
Data, data v grafu a tabulce	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)	
Evidence dat	odpoví na otázky na základě dat v tabulce	
Kontrola dat	popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	
Filtrování, řazení a třídění dat	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	
Porovnávání dat	navrhne tabulku pro záznam dat	
Informační systémy	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují	

Informatika	6. ročník	
		pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Správa souborů, struktura složek, datové a programové soubory		uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
		vybere vhodný formát pro uložení dat
Počítačová síť, fungování internetu		vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva		porovná různé metody zabezpečení účtů
		spravuje sdílení souborů
Princip e-mailu		pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy
Postup při řešení problému s digitálním zařízením		zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

Informatika	7. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Vytvoření programu		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
		po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		diskutuje různé programy pro řešení problému
		vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
Opakování		používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
		diskutuje různé programy pro řešení problému
		vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
Podprogramy		vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
		diskutuje různé programy pro řešení problému
		vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
Standardizovaná schémata a modely		vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
		v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
Ohodnocené grafy		pomocí ohodnocených grafů řeší problémy

Informatika	7. ročník	
Orientované grafy		pomocí orientovaných grafů řeší problémy
Opakování s podmínkou		používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
Události, vstupy		spouští program myši, klávesnicí, interakcí postav

Informatika	8. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Větvení programu, rozhodování		používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
Grafický výstup, souřadnice		používá souřadnice pro programování postav
Podprogramy s parametry		používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
Proměnné		vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
Relativní a absolutní adresy buněk		při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
Použití vzorců u různých typů dat		používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy
Funkce s číselnými vstupy		používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy
Funkce s textovými vstupy		používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy
Řazení dat v tabulce		seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
Filtrování dat v tabulce		používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy

Informatika	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Programovací projekt a plán jeho realizace		řeší problémy sestavením algoritmu
		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		diskutuje různé programy pro řešení problému
Popsání problému		řeší problémy sestavením algoritmu
		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby

Informatika	9. ročník	
Testování, odladění, odstranění chyb		diskutuje různé programy pro řešení problému
		řeší problémy sestavením algoritmu
		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		diskutuje různé programy pro řešení problému
Hardware a software		pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
		vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
		diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
		na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
		popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
Sítě		na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
		vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Bezpečnost		diskutuje o cílech a metodách hackerů
		vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
Digitální identita		diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

5.6 Kosmická výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	2	2	6	0	0	0	19
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný				

Název předmětu	Kosmická výchova
Oblast	Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Marie Montessori ve spolupráci se svým synem Mariem Montessori vytvořili univerzální učební plán, který nazvali tzv. „<i>kosmickou výchovou</i>“. Klíčovým bodem tohoto pohledu na svět je přesvědčení, že všechno ve vesmíru je vzájemně spojeno a tvoří jednotu. Ani živé bytosti, ani příroda neexistují samy o sobě a pro sebe, ale jsou součástí harmonie v přírodě. Tento univerzální učební plán zahrnuje velkou rozmanitost znalostí o světě a o vesmíru - astronomie, zeměpis, geologie, biologie, fyzika, chemie a dějepis atd. by měly být propojeny do vzájemných souvislostí. Záměrem M. Montessori při vytváření konceptu kosmické výchovy bylo přivést děti k zodpovědnému zacházení s přírodními koloběhy a rovněž k solidaritě a míru mezi sociálními skupinami a národy jako předpokladu pokojného soužití národů.“ Kosmická výchova je integrujícím prvkem pedagogiky Marie Montessori, její teorie i praxe. Pojem „Kosmická výchova“ je obdobou toho, jak chápal svět Jan Ámos Komenský, tedy souvislost všech věcí - jednotný celek. Tento celostní přístup k vyučování všeobecných znalostí je realizován prostřednictvím integrovaného předmětu s názvem kosmická výchova. Tento integrovaný vyučovací předmět záměrně propojuje vzdělávací obsah několika oborů na základě tematické blízkosti. Integrovaná výuka výrazně uplatňuje mezipředmětové vztahy a klade důraz na propojení teorie s praktickým životem. Integrace překonává roztříštěnost poznatků v jednotlivých předmětech. Podpora komplexního přístupu k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování patří mezi jeden z principů rámcových vzdělávacích programů. Kosmická výchova představuje integraci témat zahrnutých v oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a svět práce. Pro praktickou realizaci propojení poznatků a dovedností z různých oblastí (matematika, jazyk, přírodověda, historie, zeměpis, umění, pracovní náměty, zdravý životní styl a ekologie) nejlépe vyhovuje práce v tematických projektech. Při práci na projektech získávají žáci propojené informace, které umožňují globální pohled na svět. Odpovídání na otázky žáků vychází z celku a vysvětluje se na základě jednotlivých částí, aby žáci pochopili souvislosti. Integrace oblastí a témat zahrnutých v Kosmické výchově pomáhá žákovi pochopit řád světa, poznávat souvislosti ve světě kolem nás, najít své místo a naučit se zacházet se sebou a komunikovat s okolím. Není kladen důraz na to, aby se žáci naučili veškeré množství poznatků, které obsahují různé projekty; ale mají mít tolik času, aby se mohli podrobněji zabývat tématy, která je zajímají. Podle pedagogiky M. Montessori jsou jazyk a matematika cesty k poznávání světa a svět jako součást „kosmu“ existující ve vzájemných souvislostech. Při plnění úkolů jednotlivých témat tedy žáci prakticky využívají své znalosti z jazyka a matematiky - trénují čtení, psaní, gramatiku, počítají slovní úlohy, sestavují příběhy, dopisy a básničky, zkoumají skutečné věci, k tématu jsou připraveny encyklopedie a knihy, písničky, výtvarné náměty a také se jde často do skutečného světa – na exkurzi, výstavu, výlet.... Využívají se

Název předmětu	Kosmická výchova
	autentické zážitky žáků, jejich zájem a naladění věnovat se určité oblasti. Téma v projektech z oblasti Kosmická výchova jsou propojena s očekávanými výstupy oborů Český jazyk, Matematika, ICT, Výtvarná a Hudební výchova. Ukázky projektových map jsou uvedeny v příloze ŠVP. Práce s počítačem se pro současnou generaci dětí stala samozřejmou a každodenní realitou. Je pro ně neomezeným zdrojem informací a možností jejich ověření a porovnání, samozřejmý nástroj ke komunikaci. Proto je třeba, aby také v průběhu vyučování byla práce s počítačem samozřejmou součástí učení, integrována do celého průběhu vyučování a žáci měli možnost kdykoliv využívat počítač při práci v jednotlivých výukových oblastech. Způsob zpracování informací a textů na PC je zadáván jako jedno z kritérií nebo možností v rámci úkolů pro práci při vyučování nebo domácí práci, internet a výukové programy jsou jedním z možností vyhledávání potřebných informací v průběhu vyučování, výukové programy se zpětnou vazbou jsou jednou z možností procvičování učiva, záznam a prezentace informací jsou součástí společné práce skupiny nebo celé třídy. Plnění očekávaných výstupů učiva je korigováno učitelem tak, aby žáci měli možnost se přirozeně učit práci na PC od svých zkušenějších spolužáků, učitel vede skupinové lekce, pomáhá žákům přímo při práci na PC (vyhledávání informací, zpracování textů, nesnadnosti a problémy, se kterými si žák neví rady atd.). Integrovaný vyučovací předmět KOSMICKÁ VÝCHOVA: • propojuje vzdělávací obsah několika vzdělávacích oborů (nebo jejich částí) • může také integrovat průřezová témata • uplatňuje mezipředmětové vztahy • propojuje výuku s praktickým životem
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Celý učební plán je sestaven ve snaze o co nejmenší rozrůznění časových dotací pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, respektive naprostou shodu v 1. trojročí (1. až 3. ročník). Ve 2. trojročí se snažíme o co nejužší spolupráci 4. až 5. ročníku s ročníkem 6. Integrovaný předmět kosmická výchova na celém 1. stupni představuje propojení témat zahrnutých v oblasti Člověk a jeho svět a Informační a komunikační technologie. Kosmická výchova se vyučuje i v 6. ročníku, zde zahrnuje obsahy vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost. V rámci posílení mezipředmětových vztahů jsou zde v omezené míře integrovány některé výstupy z předmětů fyzika a chemie. Celostní přístup ke vzdělávání doplňuje integrovaný předmět kreativní svět, sdružuje oblasti Člověk a svět práce, Umění a kultura. Náplň vyučovacích hodin tohoto předmětu se prolíná a tematicky doplňuje předmět kosmická výchova. Obsahové a organizační vymezení pro druhé trojročí

Název předmětu	Kosmická výchova
	Dle koncepce Marie Montessori jsou žáci vzděláváni ve věkově smíšených skupinách, které vždy tvoří žáci tří ročníků, tzv. trojročí. Druhému trojročí odpovídají 4. - 6. ročník. Tento princip v kosmické výchově naplňujeme prostřednictvím společného projektově orientovaného vyučování, kdy témata probíraná v kosmické výchově pro 6. ročník jsou synchronizovaná s tématy probíranými ve 4. a 5. ročníku. Časově tematické rozvržení obsahu integrovaného předmětu kosmická výchova pro 4. a 5. ročník je rozděleno do osmi tematických celků. Tyto celky jsou rozvrženy do dvouletého cyklu tak, aby umožňovaly propojení a návaznost s lekcemi, které k této všeobecně vzdělávací tematice navrhla M. Montessori se svým synem, případně jsou doplněny lekcemi C. D. Kaula. Každý z těchto tematických celků je pojatý v co nejširších souvislostech, jednotlivé aktivity mají různé úrovně náročnosti. Povinné výstupy RVP ZV pro 2. období 1. stupně jsou rozvrženy tak, aby jich každý žák dosáhl nejpozději v 5. ročníku. V 6. ročníku je kladen důraz na upevňování a rozšiřování znalostí a dovedností získaných v předešlých letech. Výuka kosmické výchovy je realizována prostřednictvím tandemové výuky, kterou společně zajišťují pedagogové 1. a 2. stupně. Díky této spolupráci je zajištěna jak možnost opakování a prohlubování dřívějších poznatků, tak možnost rozvíjet žáky v problematice, která svým zařazením spadá na druhý stupeň ZŠ. Tandemová výuka v tomto trojročí zajišťuje plynulá návaznost výuky mezi 2. a 3. trojročí. Získávání dovedností z informatiky je přirozenou součástí kosmické výchovy a prolíná se i s ostatními předměty. Nejčastěji využívanou vyučovací metodou je samostatná práce žáků nad konkrétními úkoly, které jsou koncipovány tak, aby si žáci měli možnost osvojit všechny základní techniky práce s konkrétními uživatelskými nástroji. Výuka informatiky probíhá ve třídě, kde mají žáci k dispozici svoji pracovní stanici - notebook a projektor. Mohou využívat společnou tiskárnu, kopírku a scanner, které jsou na chodbě.
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie) • Přírodopis • Dějepis • Člověk a jeho svět
Mezipředmětové vztahy	• Anglický jazyk • Informatika • Kreativní svět • Český jazyk • Matematika

Název předmětu	Kosmická výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení. Podporujeme samostatnost a tvořivost. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující). Učíme práci s chybou. Učíme trpělivosti, povzbuzujeme. Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení. Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů. Systematickou prací na úkolech spojených s výukou jiných předmětů vedeme žáky k dovednosti práce s výpočetní technikou, k vyhledávání informací na internetu a k posuzování důvěryhodnosti zdrojů informací. Zpracováváním získaných informací se žáci učí efektivitě práce a estetickému cítění.
	Kompetence k řešení problémů: podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit. Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému. Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů. Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů. Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací. Vedeme žáky k využívání informací, které získají k řešení problémů jak v informatice, tak v jiných oblastech.
	Kompetence komunikativní: vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci. Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty. Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí. Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování

Název předmětu	Kosmická výchova
	zákonů norem a morálky společnosti. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven apod.). Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům. Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti. Prací nad projekty, prací s grafickými programy a prezentačním softwarem a technikou vedeme žáky k účelné a efektní prezentaci výsledků své práce a k dovednosti komunikovat, a to jak při eventuální společné práci na zadaném úkolu, tak při prezentaci samotné. Základy společenského chování a respekt k názorům druhých žáci upevňují při elektronické komunikaci (e-mail, Skype, chat) mezi sebou ale i mezi žáky a vyučujícími. Zejména při vyhledávání informací na zahraničních serverech a při práci s jednoduchým freewarem žáci využívají cizí jazyk, převážně jazyk anglický. Při práci s informacemi se žáci učí zaujímat postoje k informacím z médií. Kompetence sociální a personální: - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují. - Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu. - Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků. - Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. - Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce. - Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role. - Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu. - Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Název předmětu	Kosmická výchova
	• Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti. • Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti. • Znalosti v oblasti autorských práv a problematiky legalizace softwaru rozvíjejí žáci kompetence související s právy a povinnostmi občanů. Kompetence občanské: • vychovávat žáky: • jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých • jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí • jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích • Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce. • Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků. • Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých. • Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod. • Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití. • Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství". • Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. • Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. • Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Název předmětu	Kosmická výchova
	• Tvorbou prezentací a publikováním informací na internetu jsou žáci vedeni mimo jiné k utváření mravních hodnot.
	Kompetence pracovní: • vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání. • V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec. • Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví. • Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. • Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci. • Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. • Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia. • Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. • Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám. • Praktická práce nad konkrétními úkoly vede žáky k upevňování dovedností v oblasti plánování a způsobů dosažení cílů.
	Kompetence digitální: Digitální kompetence • klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

Název předmětu	Kosmická výchova
	• vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč • vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací • vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek • motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací • dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Kosmická výchova	3. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, sportovní vyžití, význačné budovy, orientační body, světové strany, doprava, vodstvo, působení lidí na životní prostředí regiony ČR – Praha naše vlast – státní symboly Evropa a svět – kontinenty, sousední státy ČR, vybrané státy světa		MÍSTO, KDE ŽIJEME vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy		LIDÉ KOLEM NÁS rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Kosmická výchova	3. ročník	
LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – hodiny, dny, týdny, měsíce, roky kalendář, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – montessori velké příběhy - vývoj lidí; státní svátky a významné dny báje, mýty, pověsti	LIDÉ A ČAS využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	
ROZMANITOST PŘÍRODY roční období - charakteristické znaky jednotlivých ročních období, měsíce jednotlivých ročních období látky a jejich vlastnosti – třídění látek, pokusy se změnou látek a skupenstvím, vlastnosti a porovnávání látek, vážení a měření voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, koloběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam vesmír a Země – montessori velké příběhy, velký třesk, sluneční soustava, den a noc, roční období rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, dělení živočichů ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, třídění odpadu, živelní pohromy a ekologické katastrofy	ROZMANITOST PŘÍRODY pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá	

Kosmická výchova	3. ročník	
chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, důležitá telefonní čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		

Kosmická výchova	3. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		

Kosmická výchova	5. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
MÍSTO, KDE ŽIJEME orientační body a linie, světové strany, orientace v krajině mapy a plány, ČR, Evropa a svět mapy obecně zeměpisné a tematické Regiony ČR, regionální památky, krajina, péče o památky a krajinu Praha a vybrané oblasti Naš kraj, cestujeme po naší vlasti naše vlast, státní zřízení, správa a samospráva, státní symboly EU cestování		MÍSTO, KDE ŽIJEME určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
LIDÉ KOLEM NÁS soužití lidí - rodina, škola, město		LIDÉ KOLEM NÁS vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a

Kosmická výchova	5. ročník	
vlastnosti lidí, soužití rizikové chování, rizikové situace, předcházení konfliktům soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí právo a spravedlnost, lidská a dětská práva, povinnosti žáka vlastnictví, majetek, příjmy a výdaje, peníze, půjčky		dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
LIDÉ A ČAS Orientace v čase a časový řád - časový sled událostí, kalendáře, letopočet Lidé a obory zkoumající minulost Současnost a minulost v našem životě, proměny způsobu života, bydlení Státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti Minulost kraje a předků		LIDÉ A ČAS pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
ROZMANITOST PŘÍRODY Příroda živá a neživá Látky a jejich vlastnosti - skupenství, měření, veličiny Voda a vzduch - formy, oběh vody, význam vody Nerosty, horniny a půda Člověk a vesmír, Země, sluneční soustava, den a noc, roční období Životní podmínky - podnebí, počasí, ovzduší, vodstvo Rostliny, houby a živočichové Ekosystémy v regionu Základní projevy života, znaky, stavba těla nejznámějších druhů Třídění živých organismů Rovnováha v přírodě - vztahy mezi organismy, základní společenstva Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií		ROZMANITOST PŘÍRODY objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií

Kosmická výchova	5. ročník	
rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - stavba, funkce, potřeby, biologické a psychické změny v dospívání Vývoj jedince a jeho sexualita Péče o zdraví, duševní hygiena Denní režim, stravovací režim, zdravý životní styl Ochrana před infekcemi První pomoc - prevence nemocí a úrazů, přivolání pomoci Návykové látky, závislosti a zdraví Nebezpečí elektronických médií Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa Osobní bezpečí, krizové situace, bezpečné chování - šikana, násilí, zneužívání Mimořádné události a rizika ohrožení - postupy v případě ohrožení, signály, evakuace, IZS	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		

Kosmická výchova	5. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

5.7 Příběh lidí

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	3	3	2	8
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Příběh lidí
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Integrovaný vyučovací předmět PŘÍBĚH LIDÍ v sobě propojuje výstupy ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SPOLEČNOST a doplňuje je několika výstupy z oboru sociální geografie v RVP spadajícími do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA. Tento integrovaný předmět je jedním ze dvou předmětů, které navazují na vzdělávací oblast z 1. stupně ČLOVĚK A JEHO SVĚT . Svým obsahem seznamuje žáky s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily dějiny, a tudíž mají význam i vliv na orientaci v současném životě, dále žákům poskytuje schopnost orientovat se v hlavních obdobích dějinného vývoje a zejména vlastního národa. Ovlivňuje žáky k vytváření pozitivních postojů týkajících se úcty ke kulturnímu dědictví, ochrany historických a kulturních památek i k respektování národních specifik v současném multikulturálním světě. Předmět zároveň směřuje k postupnému formování občanského profilu žáků. Prohlubuje a rozšiřuje dosavadní vědomosti žáků ze společenskovední oblasti. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině v 7. - 9. ročníku. Důraz je kladen na rozvinutí komunikačních schopností žáků, dodržování pravidel diskuse, rozhovoru, práce ve skupinách. Výuka probíhá většinou ve třídě. Podle podmínek školy a zájmu žáků je doplněna besedami s policií, s právníkem, návštěvou významných kulturních památek, obecního úřadu. Témata všeobecně vzdělávacích předmětů ve třetím trojročí jsou rozvržena podobným způsobem jako v prvním a druhém trojročí. Od 7. ročníku mají žáci integrovaný předmět zázračná příroda a integrovaný předmět příběh lidí. Podobně jako v nižších ročnících žáci postupují v osmi velkých tematických blocích, které doplňují a částečně kopírují aktuální tematické celky nižších ročníků. Tato synchronizace umožňuje mimořádně úzkou spolupráci napříč ročníky. Velká témata jsou u žáků třetího trojročí navíc propojena s oblastí kariérového poradenství. Dochází také k tematickému propojení s anglickým jazykem.
Integrace předmětů	• Výchova k občanství • Dějepis
Mezipředmětové vztahy	• Anglický jazyk • Informatika

Název předmětu	Příběh lidí
	• Kreativní svět • Zázračná příroda • Český jazyk • Německý jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • Tvorbou projektů vedeme žáky k orientaci a základním znalostem z naší i světové historie, k práci s odbornou literaturou i nejnovějšími médii. • Vyhledáváním potřebných informací i jejich utřídění a použití v praxi rozvíjíme u žáků schopnost samostatného myšlení. • Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které umožní poznání dějin vlastního národa a regionu. • Výkladem, diskusí, formou cvičení a skupinovou prací seznamujeme žáky s různými metodami učení a jejich srovnáním jim pomáháme vybrat si metodu adekvátní jejich věku, nadání a schopnostem. • Při práci s informacemi vedeme žáky k správnému pochopení i použití odborných termínů. • Čtením doplňkové literatury a poukazem na kulturní dědictví našeho národa vhodně působíme na estetické cítění žáků. Kompetence k řešení problémů: • Práci ve skupinách vedeme žáky k vnímání problémových situací a jejich příčin v historii i jejich řešení a aplikací při zdolávání vlastních problémů. • Vhodnou diskusí učíme žáky vyrovnávat se s vlastní zátěžovou situací, vedeme je ke kritickému myšlení a konání uvážlivých rozhodnutí. • Vyhledáváním informací v literatuře a na internetu umožňujeme žákům třídění informací a zvážení jejich důležitosti a věrohodnosti. • Seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k historii. • Utváříme u žáků schopnost plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data dále zpracovávat a vyhodnocovat. • Učíme žáky prezentovat výsledky jejich práce písemnou, ústní i multimediální formou s akcentem na schopnost sebehodnocení.

Název předmětu	Příběh lidí
	Kompetence komunikativní: • Prezentací informací vyhledávaných na internetu vedeme žáky k uplatňování vhodných prostředků komunikace, k vyjádření vlastních myšlenek, názorů a postojů i jejich obhajobě, k naslouchání názorů druhých i vhodným reakcím na ně. • Seznamujeme žáky s událostmi nedávné historie, vybízíme je, aby kladli věcné otázky, a zároveň kultivujeme žákovy písemné i ústní projevy. • Ústním i písemným vyjadřováním vedeme žáky k prezentaci a hodnocení jejich práce. Využíváme k tomu referáty i písemné zápisy a projekty.
	Kompetence sociální a personální: • Při práci ve skupinách učíme žáky ke spolupráci v kolektivu, zásadám týmové práce, ovládání prvků asertivního chování, reálnému zhodnocení svých schopností, k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce a efektivní spolupráci se spolužáky, zároveň rozvíjíme u žáků systematickosti, vytrvalost a přesnost. • Umožňujeme práci v týmech a tím učíme vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce – projekty. • Vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují – řešení problémových otázek.
	Kompetence občanské: • Prohlubováním znalostí života našich předků vedeme žáky k úctě k historickému dědictví i k vlastnímu národu, vedeme žáky k utváření pozitivního postoje k ochraně památek. • Využíváme metody skupinové práce. • Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti v souvislosti s probíraným historickým učivem. • Pochopením širších souvislostí historických událostí v evropském i celosvětovém měřítku je vedeme k poznávání odlišných kultur a respektování příslušníků jiných ras i jejich odlišností. • S využitím mezipředmětových vztahů z oblasti <i>Jazyk a jazyková komunikace</i> a <i>Umění a kultura</i> utváříme vědomí a smysl pro kulturu jako základ životního stylu.
	Kompetence pracovní: • Srovnávací metodou učíme žáky chápat minulost jako základ a východisko jejich budoucnosti.

Název předmětu	Příběh lidí
	• Při skupinové práci vedeme žáky k respektování názoru druhého a dodržování společné pracovní kázně, umožňujeme žákům si vzájemně radit a pomáhat. • Prací s odbornou literaturou, atlasem, mapou vytváříme u žáků pracovní návyky. Kompetence digitální: • podporujeme žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci • vedeme žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data • klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí • podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků) • vedeme žáky k zodpovědnému budování a spravování digitální identity a zařazujeme aktivity, které vedou žáky k posuzování jejich digitální stopy • vysvětlujeme nebezpečí sociálních nebo názorových bublin • rozvíjíme u žáků právní povědomí pro situace v digitálním prostředí; vedeme žáky k tomu, aby ve svých školních i domácích úkolech dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje • motivujeme žáky k tomu, aby prostřednictvím digitálních technologií vyjadřovali své názory, ověřovali fakta, aby digitální technologie využívali pro zapojování se do rozhodování na třídní, celoškolské i mimoškolské úrovni a aby jejich prostřednictvím navazovali a udržovali kontakty a propojovali lidi • podporujeme žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v historické realitě; • vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny; • umožňujeme žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit; • umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů
Způsob hodnocení žáků	Kritéria vycházejí z pravidel pro hodnocení výsledků žáků, která jsou součástí klasifikačního řádu naší školy. Žáky hodnotíme slovně. Z kritérií hodnocení vyučovacího předmětu dějepis vycházíme při případném převodu slovního hodnocení na známky. Kritéria konkretizují a doplňují obecná kritéria hodnocení

Název předmětu	Příběh lidí
	všeobecně vzdělávacích předmětů v klasifikačním řádu, podle kterých je žák hodnocen. Jsou součástí klasifikačního řádu. Žák má k dispozici: - učebnici dějepisu - historické atlasy - sešit - každodenní přístup na internet - konzultační hodiny vyučujícího Povinnosti žáka: - při prezentacích je aktivní, pozorný a plní úkoly dané učitelem - zapojuje se aktivně do samostatné i skupinové práce - pravidelně se připravuje na prezentace - do hodin nosí všechny potřebné pomůcky - vede si svůj sešit, který má vyučující právo kontrolovat - žák se orientuje na historické mapě - žák se aktivně zúčastní projektu třídy na historické téma Dobrovolné aktivity: - referát k probíranému historickému tématu – po domluvě s vyučujícím Oblasti hodnocení dovedností žáka v integrovaném předmětu PŘÍBĚH LIDÍ: - při práci v hodině se aktivně zapojuje, spolupracuje se spolužáky na zadaném úkolu - dokáže vybrat nejdůležitější informace z textu - umí vytvořit stručný a smysluplný zápis

Příběh lidí	9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní

Příběh lidí	9. ročník	
	Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Vynálezy starověku neolitická revoluce památky starověku vynálezy starověku návrhy – sedm divů světa nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antická filozofie římské právo a republika právní základy států - typy a formy států	Vynálezy starověku rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států popíše život v době nejstarších civilizací uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	
Středověk a objevy nového věku nový etnický obraz Evropy návrhy – migrace, azylové řízení v ČR islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) návrhy – světová monoteistická náboženství křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy struktura středověké společnosti kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost návrhy – současné náboženské konflikty ve světě renesance, reformace a jejich šíření Evropou zámořské objevy a počátky dobývání světa návrhy – dějiny Ameriky, Vikingové a jejich objevné plavby	Středověk a objevy nového věku popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	
Právo v každodenním životě právo v každodenním životě - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	Právo v každodenním životě na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	

Příběh lidí	9. ročník	
práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části; rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu); projekt na pomoc potřebným nebo potřebné věci (např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory, projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu)		respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu, který může pomoci potřebným nebo potřebné věci
Počátky moderních států industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka návrhy – průmyslová revoluce a počátky moderních států, dějiny Anglie Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět návrhy – Dějiny Francie, Německa první světová válka		Počátky moderních států vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
Právní minimum státní občanství ČR, Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s		Právní minimum objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním

Příběh lidí	9. ročník	
osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity poškození cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin a soukromých dokumentů, pomluva; protiprávní jednání v oblasti duševního vlastnictví – stahování, rozmnožování a šíření autorských materiálů; protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing		prostředí rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí
Od války k válce první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus návrhy – krátký přehled 2. světové války		Od války k válce na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
Informace pravidla třídy, školní řád rozmanitost kulturních projevů masová kultura prostředky komunikace osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí; postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání) vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; společenské stereotypy a předsudky v digitálním prostředí; sociální nebo názorové bubliny; propagace, dezinformace a manipulace v digitálním prostředí – reklama, hoax, fake news, volební kampaň, product placement		Informace respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí zmapuje, jak digitální technologie ovlivňují vytváření, šíření nebo překonávání společenských stereotypů a předsudků rozpozná propagaci, dezinformaci a manipulaci v digitálním prostředí a zhodnotí, jak to ovlivňuje chování a jednání lidí
Počátky lidské společnosti historický čas a prostor historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály		Počátky lidské společnosti uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

Příběh lidí	9. ročník	
myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací člověk a lidská společnost v pravěku		orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu, chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
Osobnosti českého středověku Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		Osobnosti českého středověku objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech uvede první státní útvary na našem území uvede základní informace z období počátků českého státu rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka
Člověk ve společnosti naše škola naše obec, region, kraj naše vlast kulturní život lidská setkání		Člověk ve společnosti rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám

Příběh lidí	9. ročník	
vztahy mezi lidmi zásady lidského soužití vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; vliv digitálních technologií na život žáka – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence)	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	
Město státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Město rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	
Český stát v novověku habsburská monarchie třicetiletá válka revoluce 19. století historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými	Český stát v novověku objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, posoudí její důsledky uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období	

Příběh lidí	9. ročník	
materiál prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise		využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů uvede základní historické události v naší zemi v 19. století vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
Český stát v 1. ½ 20. století vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		Český stát v 1. ½ 20. století uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
Základy psychologie podobnost a odlišnost lidí vnitřní svět člověka osobní rozvoj význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji		Základy psychologie chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání formuluje své nejbližší plány popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
SOUČASNÝ SVĚT V SOUVISLOSTECH Druhá světová válka druhá světová válka, holokaust; politické, mocenské a ekonomické důsledky války druhá světová válka - situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		SOUČASNÝ SVĚT V SOUVISLOSTECH Druhá světová válka popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
Rozdělený a integrující se svět studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s		Rozdělený a integrující se svět vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce

Příběh lidí	9. ročník	
charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět problémy současnosti historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií posoudí postavení rozvojových zemí rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu prokáže základní orientaci v problémech současného svět chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu	
Globální svět evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR globalizace – projevy; významné globální problémy	Globální svět popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky objasní souvislosti globálních a lokálních problémů uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		

Příběh lidí	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

5.8 Zázračná příroda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	5	7	7	19
						Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zázračná příroda
Oblast	Člověk a zdraví, Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Integrovaný vyučovací předmět zázračná příroda zahrnuje vzdělávací oblast ČLOVĚK A PŘÍRODA, částečně navazuje na vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT na I. stupni a zasahuje do vzdělávací oblasti ČLOVĚK A ZDRAVÍ. Zázračná příroda záměrně propojuje vzdělávací obsah oborů biologie, geografie, chemie, fyziky a péče o zdraví člověka na základě tematické blízkosti. Výuka integrovaného předmětu výrazně uplatňuje mezipředmětové vztahy a klade důraz na propojení teorie s praktickým životem. Integrace překonává roztržitost poznatků v jednotlivých předmětech. Předmět umožňuje svým charakterem poznávání přírody jako celku i jejich částí, chápání přírodních dějů v jejich souvislostech, poskytuje příležitosti k pochopení vztahu mezi stavem přírody a lidskou činností. Integrovaný předmět zázračná příroda realizuje vzdělávací obory přírodopis, zeměpis, fyzika, chemie a výchova ke zdraví z RVP ZV. Rozvíjí všechna průřezová témata: <u>Osobnostní a sociální výchova</u> <u>Výchova demokratického občana</u> <u>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> <u>Multikulturní výchova</u> <u>Environmentální výchova</u> <u>Mediální výchova</u> Tento integrovaný předmět vznikl z potřeby propojit výuku přírodovědných oborů a ukázat tak, že přírodní vědy mají společná východiska při popisu reálného světa. Je vyučován od 6. do 9. třídy. V hodinách je věnován velký prostor praktickým činnostem, aby si žáci měli možnost věci co nejvíc sami vyzkoušet. Součástí předmětu jsou exkurze. Člověk a příroda je vyučován formou jednotlivých vyučovacích bloků, které jsou doplněny o praktické práce s přírodním materiálem, vycházky do okolí školy a krátkodobější tematické

Název předmětu	Zázračná příroda
	projekty. Praktické práce a pozorování provádí žáci ve skupinách, jsou vedeni k využívání zkušeností, k zobecňování pozorovaných jevů, k samostatnosti. Principy vyučovacího předmětu zázračná příroda • základem jsou zpravidla čtvrtletní sjednocující témata, která jsou rozvedena do rozvíjejících se témat a dovedností • sjednocujícím prostředkem je nosné téma • dílčí témata této výuky pak mohou být realizována několika vyučujícími v různých oborech • každý pedagog k tématu přistupuje ze svého oborového úhlu pohledu • všichni vyučující tohoto předmětu společně koordinují výuku tak, aby byl dětem vnímán jako jeden celek • jednotlivé výstupy se mohou prolínat vícero tematickými celky Integrovaný předmět ZÁZRAČNÁ PŘÍRODA je 7. - 9. ročník tvořen osmi velkými tematickými celky, které jsou navázané na integrované předměty příběh lidí kreativní svět. Tabulka s doporučenou synchronizací témat v těchto předmětech je uvedena v kapitole PŘÍBĚH LIDÍ. Integrovaný předmět ZÁZRAČNÁ PŘÍRODA je 7. - 9. ročník tvořen následujícími tematickými celky: - Země - Voda - Vzduch - Energie - Komunikace - Člověk - Město - Globální problémy - Současný svět v souvislostech (celoroční téma pro 9. ročník)
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori, podstatnou složku výuky tedy tvoří individuální práce žáků. Ta je kombinována s dalšími formami výuky. Výuka není organizována pravidelně jako vyučovací hodina (45 min), ale z větší části jako bloky výuky (min. 90 minut) proto, aby žákům byla umožněna co nejdelší koncentrace pozornosti na práci. Organizační formy výuky: • individuální práce žáků • frontální vyučování

Název předmětu	Zázračná příroda
	• skupinové lekce • samostatná práce skupin • domácí práce žáků • projekty • exkurze, výlety • přírodovědné vycházky Individuální práce žáků – je to samostatná vzdělávací činnost žáka; žák samostatně pracuje na úkolu, který si zvolilo s vědomím učitele podle svého individuálního plánu. Žák si zpravidla může sám volit: • co = žák volí téma vzdělávací činnosti: podle svého zájmu vycházejícího z vývojové senzitivní fáze, z nabídky podle svého individuálního plánu činnosti nebo z připravené nabídky ve třídě • kde = vybírá si místo, kde bude ve třídě pracovat • kdy = ve škole pracuje v rámci daného časového vymezení (z větší části vyučovací bloky min. 90 min), na práci může pokračovat také doma • s kým = podle charakteru práce může pracovat samo, ve dvojici, ve skupině Skupinové lekce – společná práce skupiny žáků je řízena učitelem, z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Skupinové lekce jsou využívány pro vysvětlení, procvičení nebo opakování učiva určitého tématu nebo oblasti pro žáky, kteří to potřebují (nebo si téma vyberou - podle záměru učitele). Samostatná práce skupin – skupina žáků pracuje samostatně podle zadání a předem domluvených pravidel aktivizujícími metodami – každý žák má v rámci skupiny svůj úkol a zapojí se do společné práce. Skupiny pracují na úkolech, které většinou vycházejí z projektových témat. Domácí práce žáků – podle svých individuálních potřeb dokončují a procvičují učivo doma nebo pracují na dalších úkolech zadaných ve škole. Projekty – práce v tematických projektech; žáci začínají pracovat společně na vybraném tématu, podílejí se na připravovaném obsahu projektu s učitelem; pracují individuálně nebo společně interaktivními metodami; projekt obsahuje základní, výběrové a individuální úkoly, propojené s dalšími obory (ČJ, M); z práce v projektu žáci pořizují své záznamy a výstupy, které si zakládají do portfolia. Frontální vyučování – společná práce žáků je řízena učitelem, časově ohraničena (zpravidla 45 minut), z větší části pracují všichni žáci na stejném úkolu. Frontální vyučování je využíváno hlavně z organizačních a bezpečnostních důvodů pro tělesnou výchovu, výtvarnou a hudební výchovu.

Název předmětu	Zázračná příroda
	Exkurze, výlety – tematicky zaměřené cesty žáků mimo budovu školy – výstavy, expozice, besedy, divadelní představení, koncerty, seznámení s obory lidské činnosti apod.; žáci jsou před exkurzí seznámeni s cílem a účelem cesty, po exkurzi následuje reflexe. Vycházky přírodovědné a vlastivědné - tematicky zaměřené cesty žáků mimo budovu školy, žáci jsou předem seznámeni s cílem a účelem vycházky a úkoly pro pozorování, po vycházce následuje reflexe.
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví • Zeměpis (Geografie) • Přírodopis • Chemie • Fyzika
Mezipředmětové vztahy	• Příběh lidí • Informatika • Kreativní svět • Matematika • Český jazyk • Anglický jazyk • Německý jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k práci s odbornou literaturou, učíme je třídit informace a užívat v praxi zadáváním přiměřeně obtížných úkolů k samostatnému zpracování – referáty, krátkodobé projekty. Pomáháme jim nacházet vhodné metody učení – výpisky, poznámky, pamětní učení atd. Při práci s informacemi, při prezentaci prací vedeme žáky ke správnému užívání odborných termínů, znaků a symbolů. Při zpracovávání zadaných úkolů rozvíjíme schopnost práce s výpočetní technikou. Kompetence k řešení problémů: • Zadáváním problémových úloh učíme žáky formulovat problém, hledat způsoby řešení, zobecňovat, vyvozovat závěry, utváříme dovednost samostatného rozhodování. Řešením logických úloh a jejich

Název předmětu	Zázračná příroda
	následným rozbořem upevňujeme v žácích schopnost kriticky hodnotit výsledky své práce. Diskusí nad nezdarem při řešení problémů vedeme žáky k práci s chybou a k rozvíjení jejich sebekontroly. Kompetence komunikativní: • Učíme žáky sdělovat své názory, myšlenky a poznatky z pozorování a pokusů, vhodně prezentovat výsledky prací – referáty, klademe důraz na schopnost písemného vyjadřování – zápisy z praktických cvičení. Na modelových situacích vytváříme dovednost vyjadřovat se, racionálně obhajovat a zdůvodňovat svoje stanoviska, naslouchat jiným a respektovat jejich názory – řízená diskuze o daném problému. Vedeme žáky k tomu, aby při komunikaci v kolektivu respektovali názory jiných. Prací s odbornou literaturou a na PC učíme žáky schopnosti vyhledávat, zpracovávat informace a následně je aplikovat při řešení konkrétních problémů. Při práci na projektech vedeme žáky k využívání různých medií. Kompetence sociální a personální: • Při řešení úkolů učíme žáky týmové spolupráci, kolektivnímu rozhodování. Při poznávání lidského těla vedeme žáky k péči o svůj vzhled a čistotu, k zodpovědnosti za své zdraví a život a zapojujeme se do nabízených preventivních programů. Aktivizačními metodami, relaxačními chvilkami a osobním pozitivním přístupem vedeme žáky k vytváření duševní, tělesné a sociální pohody. Vedeme žáky k realistickému hodnocení svých schopností pomocí srovnávání své práce s prací ostatních. Kompetence občanské: • Rozšiřováním a sdělováním nových informací vytváříme pozitivní postoj a úctu k přírodě a všemu živému. Poznatky získané na základě sledování aktuálního dění prezentují žáci při společných diskusích, a při tom je učíme vytvářet si postoje ke globálním problémům lidstva a zamýšlet se nad příčinami těchto jevů. Ekologické myšlení utváříme hodnocením lokálních ekologických problémů. Vedeme žáky ke sledování a dodržování právních norem v oblasti ŽP, využíváním zpráv z tisku a internetu. S využitím mezipředmětových vztahů z oblasti chemie, přírodopisu a informatiky metodou vytváření prezentací k ekologickým globálním a lokálním problémům upevňujeme ekologické myšlení, kladný vztah k životnímu prostředí a základní znalosti globálních problémů lidstva. Diskusí o rasových problémech se žáci učí respektovat příslušníky jiných ras. Využíváme

Název předmětu	Zázračná příroda
	skupinové práce, ve kterých se žáci učí být v různých situacích zodpovědní, ochotní a pomáhat si. K plnění této kompetence umožňujeme žákům vyhledávat si informace v různých zdrojích.
	Kompetence pracovní: Vedeme žáky k zapojování se do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním zdrojům účastí na sběru odpadových surovin k šetření energiemi k péči o čistotu a pořádek okolí školy, bydliště apod. Praktickým seznamováním žáků se zásadami 1. pomoci je vedeme k bezprostřednímu poskytnutí pomoci zraněnému a znalosti požádat o odbornou pomoc.
	Kompetence digitální: - vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií - vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu - učíme žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky - zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému - vedeme žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů

Zázračná příroda	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
vlastnosti látek zásady bezpečné práce nebezpečné látky a přípravky směsi		ZEMĚ určí společné a rozdílné vlastnosti látek pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí rozpozná přeměny skupenství látek

Zázračná příroda	9. ročník	
vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam houby nerosty a horniny vnější a vnitřní geologické procesy		rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek rozlišuje směsi a chemické látky rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
Země jako vesmírné těleso krajinná sféra		prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů objasní důsledky pohybů Země rozlišuje a porovnává složky a prvky litosféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu porovná působení vnitřních a vnějších procesů v litosféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v litosféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci podpora zdraví a její formy		uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)

Zázračná příroda	9. ročník	
sluneční soustava hvězdy		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci, osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru
roztoky voda		VODA vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje
vodní živočichové obojživelníci vodní rostliny		uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
hydrosféra, regiony světa region Evropa		HYDROSFÉRA rozlišuje a porovnává složky a prvky hydrosféry porovná působení vnitřních a vnějších procesů v hydrosféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost REGION EVROPA rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionu Evropa lokalizuje na mapách světadíl Evropu, podle zvolených kritérií, srovnává její postavení s ostatními regiony, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, rozliší zásadní přírodní a společenské znaky regionu
výživa a zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve		dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

Zázračná příroda	9. ročník	
vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.		vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost samostatně zaznamenaná pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích
měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
vzduch hasicí přístroje význam ovzduší pro život na Zemi, klimatické změny, vznik a dopad ozonové díry; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma		VZDUCH uvede prvky (plyny), ze kterých se skládá vzduch aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje
praktické metody poznávání přírody systém rostlin ptáci hmyz		aplikuje praktické metody poznávání přírody rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
Atmosféra geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně region Evropa		ATMOSFÉRA rozlišuje a porovnává složky a prvky atmosféry porovná působení vnitřních a vnějších procesů v atmosféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost REGION EVROPA charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států zvažuje, změny, které nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Zázračná příroda	9. ročník	
tělesná a duševní hygiena, denní režim psychohygiena		vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi
Pascalův zákon hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
chemický průmysl v ČR – výroby, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze příklady těžby nerostných surovin na území ČR, jejich dostupnost, možnosti využití dálkového průzkumu Země (DPZ) – využití leteckých snímků pro hodnocení vlivu těžby na životní prostředí		ENERGIE pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních
anatomie a morfologie rostlin fyziologie rostlin význam rostlin		rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

Zázračná příroda	9. ročník	
		s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny
Biosféra krajina vztah přírody a společnosti		BIOSFÉRA rozlišuje a porovnává složky a prvky biosféry porovná působení vnitřních a vnějších procesů v biosféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny uveďte konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek, a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
sebepoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace činností a chování stres a jeho vztah ke zdraví		projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní síle, hodnoty a zájmy samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
učebnice fyziky		určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
částicové složení látek periodická soustava prvků		KOMUNIKACE používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Zázračná příroda	9. ročník	
stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla savci plazi		rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze komunikační geografický a kartografický jazyk geografická kartografie a topografie ochrana člověka při ohrožení zdraví a života Česká republika		TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (6,9) používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů
vztahy ve dvojici vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity mezilidské vztahy, komunikace a kooperace hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální síť – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)		respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky a členy rodiny dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí
učivo fyzika		
prvky chemické sloučeniny		ČLOVĚK uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
fylogeneze a ontogeneze člověka anatomie a fyziologie		určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

Zázračná příroda	9. ročník	
Česká republika regiony České republiky		orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ČESKÁ REPUBLIKA hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost uveďte hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice
ochrana před přenosnými chorobami ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy ochrana člověka za mimořádných událostí		usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
Fyzika dodělat		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
oxidy kyseliny a hydroxidy kyselost, neutralita a zásaditost vodných roztoků, použití indikátorů při rozlišení roztoků, orientace na stupnici pH; zaznamenání, vyhodnocení a interpretace experimentem získaných dat		MĚSTO porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Zázračná příroda	9. ročník	
		orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
nemoci, úrazy a prevence		rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
Jihočeský kraj		vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
autodestruktivní závislosti skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita		dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích, nebezpečí i mimořádných událostí dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý gravitační pole a gravitační síla tlaková síla a tlak třecí síla		POHYB TĚLES, SÍLY rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu, využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles změří velikost působící síly
solí kyslíkaté a nekyslíkaté chemické reakce		GLOBALNÍ PROBLÉMY popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
dědičnost a proměnlivost organismů mimořádné události způsobené přírodními vlivy		uvede příklady dědičnosti v praktickém životě uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními

Zázračná příroda	9. ročník	
		jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů
světadíly, oceány, makroregiony světa modelové regiony světa		REGIONY SVĚTA lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa
manipulativní reklama a informace dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné chování a komunikace		vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osвоенé dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet
výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí rovnováha na páce a pevné kladce		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
uhlovodíky paliva deriváty uhlovodíků přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy plasty a syntetická vlákna význam chemických výrobků (léčiva, barviva, konzervační látky, čisticí prostředky)		SOUČASNÝ SVĚT V SOUVISLOSTECH rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Zázračná příroda	9. ročník	
apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi		posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
vývoj, vývin a systém živočichů organismy a prostředí ochrana přírody a životního prostředí		má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
světadíly, oceány, makroregiony světa modelové regiony světa obyvatelstvo světa globalizační společenské, politické a hospodářské procesy světové hospodářství regionální společenské, politické a hospodářské útvary		REGIONY SVĚTA lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje

Zázračná příroda	9. ročník	
		na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
dětství, puberta, dospívání sexuální dospívání a reprodukční zdraví		respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžným přenosnými civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními		ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí rozliší vodič, izolant a polovodič na základě jejich vlastností, využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
		ZVUKOVÉ DĚJE rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		

Zázračná příroda	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebezpoznání a sebezpojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		

5.9 Kreativní svět

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
3	3	3	4	4	4	4	4	5	34
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Kreativní svět
Oblast	Člověk a svět práce, Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Integrovaný předmět Kreativní svět vychází z témat projektů v oboru Kosmická výchova. Toto propojení ukazuje, že výtvarná a hudební činnost člověka je způsob vyjádření člověka – stejně jako psaní, vypravování nebo například geometrické znázornění. Výtvarné, pracovní a hudební náměty budou doplňovat jednotlivá témata v projektech a nabízet společnou i individuální možnost výtvarného a hudebního vyjádření. Důležité je vést žáky k toleranci při poznávání a vnímání umění, k odvaze zkusit tímto způsobem vyjadřovat své vlastní myšlenky, pocity a nálady. Záměrem integrovaného předmětu kreativní svět je učit žáky vyjadřovat své pocity a emoce také prostřednictvím výtvarných technik, podporovat je v chuti kreslit a malovat. Žáci se učí vnímavě pozorovat a poznávat různé styly a možnosti zpracování jednoho tématu. Vedeme žáky k toleranci k různým osobním možnostem výtvarného zpracování spolužáků. Žáci se učí vnímat výtvarné vyjádření jako prostředek k relaxaci, učí se vnímat estetiku prostředí a běžných věcí kolem sebe. Postupně ovládají práci různými výtvarnými technikami, učí se připravit a také uklidit potřebný výtvarný materiál a najít pro výtvarnou práci vhodné místo. Učitel se snaží podporovat žáky ve vlastním vyjádření, ale také citlivě vést žáky k dopracování detailů a tím k dokončení práce, použití domluvené techniky a ukázat možnosti pro vylepšení výtvarné práce. Prezence výtvarných prací žáků probíhá bez výběru tak, aby žáci měli možnost vidět práce svých spolužáků, mohli se jimi inspirovat a sami si mohli uvědomit, co mohou na své další výtvarné práci vylepšit.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cílem předmětu Umění a kultura je jednak rozvoj schopnosti vnímat umění v kontextu doby, uměleckého stylu či prostředí, odkud pramení a jednak jako výrazový prostředek, jehož prostřednictvím můžeme komunikovat. To je v rámci výuky podpořeno rozvojem tvůrčích dovedností žáků. Vyučovací blok sestává ze složky pracovní, hudební, výtvarné a příležitostně

Název předmětu	Kreativní svět
	dramatické, divadelní či filmové. Výuka probíhá ve věkově smíšené skupině formou blokové výuky. Výuka většinou probíhá ve třídě, v blízkém okolí školy nebo v přírodě, na kulturních akcích, koncertech, či ve spolupráci s jinými organizacemi. Celý učební plán je sestaven ve snaze o co nejmenší rozrůznění časových dotací pro jednotlivé předměty v jednotlivých ročnících, respektive naprostou shodu v 1. trojročí (1. až 3. ročník). Ve 2. trojročí se snažíme o co nejúžší spolupráci 4. až 5. ročníku s ročníkem 6. Ve 3. trojročí výuku doplňuje kariérové poradenství, zaměřené zejména na žáky 8. a 9. ročníku. Povinné výstupy RVP ZV pro 2. období 1. stupně jsou rozvrženy tak, aby jich každý žák dosáhl nejpozději v 5. ročníku. V 6. ročníku je kladen důraz na upevňování a rozšiřování znalostí a dovedností získaných v předešlých letech.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce • Výtvarná výchova • Hudební výchova
Mezipředmětové vztahy	• Anglický jazyk • Informatika • Kosmická výchova • Matematika • Český jazyk • Německý jazyk • Příběh lidí • Zázračná příroda
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • v hodinách uměleckých činností vedeme žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby. Užíváním odborné terminologie, znaků a symbolů ve spojení s praktickou činností upevňujeme u žáků jejich znalost. Učíme je využívat odbornou literaturu, hledat potřebné informace a zpracovávat je na PC. Tvořivým přístupem k práci, návštěvami kulturních zařízení, diskuzemi o umění a hodnocením vlastních uměleckých činností přispíváme k rozvoji estetického citění žáků. Složitějšími uměleckými úkoly rozvíjíme logické myšlení. Kompetence k řešení problémů:

Název předmětu	Kreativní svět
	v rámci kreativních, hudebních či výtvarných činností dáváme žákům prostor pro samostatné rozhodování. Volí si z několika výrazových prostředků, je jim dána příležitost interpretovat hudební či výtvarný úkol podle svého individuálního zaměření. Případné neúspěchy kompenzujeme radostí z tvůrčí činnosti a tolerancí k individuálnímu vyjádření.
	Kompetence komunikativní: hudebních a výtvarných činnostech seznamujeme žáky s užíváním jazyka umění jako zvláštního prostředku lidské komunikace. Užíváním prvků projektového vyučování přispíváme k účelné komunikaci žáků: formulaci pocitů a myšlenek k průběhu i hodnocení činnosti. Návštěvou různých kulturních zařízení rozvíjíme schopnost žáků orientovat se v mediálních sděleních, pěstujeme také základy jejich společenského chování.
	Kompetence sociální a personální: činnosti pěvecké, instrumentální, hudebně pohybové i poslechové jsou většinou realizovány v celém kolektivu nebo větších skupinách. Žáky tak soustavně vedeme k vzájemné spolupráci, společnému hodnocení hudebních i výtvarných aktivit, asertivnímu chování, ale i zdravému sebevědomému projevu. Podobně je tomu i v kolektivních výtvarných aktivitách. Prostřednictvím individuálních výtvarných činností podporujeme u žáků zdravé sebevědomí, fantazii a originalitu. Estetické hodnoty vnímáme při výzdobě školy, tříd a vlastních projektů, při vycházkách v přírodě, návštěvou galerie je nacházíme ve světě lidí. Vedeme žáky k pochopení významu krásy a jejího postavení v žebříčku hodnot, mimo jiné například péčí o svůj vzhled a čistotu.
	Kompetence občanské: návštěvami kulturních zařízení a besedami o umění vedeme žáky k chápání provázanosti umění a kultury, k obohacování jejich emocionálního života i k tolerantnímu přístupu k různým kulturním hodnotám. Jde tedy o snahu pěstovat u žáků mravní hodnoty, respekt k okolnímu světu i zájem o kulturu jako základ životního stylu.
	Kompetence pracovní: během tvůrčích činností se snažíme dětem zprostředkovat zkušenosti s prací s různými materiály, různými pracovními pomůckami, získat potřebné zkušenosti o vlastnostech používaných materiálů

Název předmětu	Kreativní svět
	či předmětů. Posilujeme jejich správné pracovní návyky a vedeme je k účelnému užívání pracovních nástrojů i uspořádání pracovního místa.
	Kompetence digitální:

Kreativní svět	3. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
HUDEBNÍ VÝCHOVA zpěv lidových a umělých písní v jednohlase i dvojhlas rytmická cvičení hra na jednoduché hudební nástroje pohybové aktivity práce se zpěvníky a texty písní		HUDEBNÍ VÝCHOVA zpívá na základě svých dispozic v jednohlase a dvojhlas rytmitizuje a melodizuje jednoduché text využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře reaguje pohybem na znějící hudbu, rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální ztvárňuje hudbu pohybem a případně volí své vlastní pohybové improvizace
VÝTVARNÁ VÝCHOVA prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti a velikosti reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální,		VÝTVARNÁ VÝCHOVA ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení) seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru

Kreativní svět	3. ročník	
haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění smyslové podněty a jejich vyjádření; kombinace vybraných prostředků – například kresba a otisk, malba a frotáž; jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti apod. různorodá vizuální díla umělecké i běžné produkce; výběr díla a jeho vnímání – sdělení pocitu, důvodu výběru; reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla		
PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě	PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů pracuje podle slovního návodu a předlohy nebo podle videozáznamu KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování pečuje o nenáročné rostliny zaznamená výsledky pozorování růstu rostlin s využitím digitálních technologií PŘÍPRAVA POKRMŮ připraví tabuli pro jednoduché stolování chová se vhodně při stolování připraví pokrm podle vyhledaného videonávodu nebo receptu z internetu	

Kreativní svět	3. ročník	
pěstování pokojových rostlin PŘÍPRAVA POKRMŮ základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování technika v kuchyni – bezpečnost práce		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Kreativní svět	3. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		

Kreativní svět	5. ročník	
Učivo	ŠVP výstupy	
HUDEBNÍ VÝCHOVA zpěv lidových a umělých písní v jednohlase i dvojhase rytmická cvičení hra na jednoduché hudební nástroje pohybové aktivity zápis elementárních hudebních prvků (houslový klíč, nota: celá, půlová, čtvrtová, osminová) forma hudebního díla (sloka, refrén, předejhra) práce se zpěvníky a texty písní	HUDEBNÍ VÝCHOVA zpívá na základě svých dispozic v jednohlase a dvojhase v durových a mollových tóninách rytmizuje a melodizuje jednoduché texty využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci reaguje pohybem na znějící hudbu rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální rozpozná základní formu hudebního díla (sloka, refrén, předejhra) ztvárňuje hudbu pohybem a případně volí své vlastní pohybové improvizace	
VÝTVARNÁ VÝCHOVA prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury uspořádání objektů do celků - vzájemné postavení ve statickém a dynamickém vyjádření obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových smyslové účinky výtvarné tvorby, fotografie, filmu, televize, elektronická média, reklamy vyjádření emocí, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	VÝTVARNÁ VÝCHOVA při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlost, proporce, kontrast) při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě objevuje, jak použít digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání	

Kreativní svět	5. ročník	
vizuálně obrazná vyjádření - ilustrace textů, volná malba, komiks, animovaný film interpretace vizuálně obrazných vyjádření vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl výtvarného umění proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text); ozvučená instalace zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby); dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání fotodokumentace animace		se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií
PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vlastnosti materiálů - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek lidové zvyky, tradice, řemesla		PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Kreativní svět	5. ročník	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI stavby (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem PĚSTITELSKÉ PRÁCE základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie PŘÍPRAVA POKRMŮ základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu PĚSTITELSKÉ PRÁCE provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu pozoruje a zaznamenává vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií PŘÍPRAVA POKRMŮ orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		

Kreativní svět	5. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		

Kreativní svět	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
HUDEBNÍ VÝCHOVA základy práce s hlasem hudební rytmus, rytmická cvičení zpěv lidových i umělých písní v jednohlasu i dvojhlasu hra na jednoduché hudební nástroje pohybové aktivity zápis elementárních hudebních prvků (houslový klíč, nota: celá, půlová, čtvrtová, osminová)		HUDEBNÍ VÝCHOVA Volí vhodný rytmický doprovod Vnímá rozdíl mezi dur a moll tóninou Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností Různé části skladeb, provádí jednoduché hudební improvizace Zpívá dle svých dispozic v jednohlase či vícehlase Vyhledá souvislost mezi hudbou a pohybem Prokazuje základní orientaci ve světové hudbě

Kreativní svět	9. ročník	
forma hudebního díla (sloka, refrén, předehra) práce se zpěvníky a texty písní		Orientuje se v hudebních stylech a v proudu znějící hudby Slovně charakterizuje slyšené hudební dílo Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě Vnímá a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění
VÝTVARNÁ VÝCHOVA ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ DĚJINY UMĚNÍ		VÝTVARNÁ VÝCHOVA vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření
PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla PŘÍPRAVA POKRMŮ kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu		PRACOVNÍ ČINNOST PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu PŘÍPRAVA POKRMŮ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

Kreativní svět	9. ročník	
potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole SVĚT PRÁCE trh práce volba profesní orientace možnosti vzdělávání zaměstnání zaměstnavatelů podnikání majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření – rozpočet domácnosti banky a jejich služby principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu;	dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni SVĚT PRÁCE orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce Finanční gramotnost rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		

Kreativní svět	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		

5.10 Sport

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Sport
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Marie Montessori vyzdvihla důležitost pohybu pro rozvoj dětské osobnosti a inteligence. V Montessori systému je zdůrazněna jednotu duševního a fyzického rozvoje. Tato harmonie je podmínkou seberealizace člověka. Důležitou součástí vyučování je tedy volný a přirozený pohyb žáků. Tomu musí odpovídat připravené prostory a zejména organizace vyučování. Hravost a spontánní pohybové vyžití podporuje psychické uvolnění žáka. Fyzická činnost pomáhá nejen k upevňování fyzického zdraví, ale rozvíjí také odvahu a sebedůvěru. Vzdělávací obor tělesná výchova jako součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek pohybu a komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu jeho prožitku. Žák se rozvíjí osobním úsilím a nasazením v rámci svých možností. Jeho rozvoj závisí stejnou měrou na psychických a fyzických faktorech. Pohyb je prostředkem k sebevyjádření a možností k poznání „sama sebe“. Důležité je, aby se při realizaci pohybových aktivit nevytratilo to hlavní – radost ze cvičení. V Montessori pedagogickém systému není v tělesné výchově kladen důraz na soutěžení, ale na spolupráci při kolektivních hrách a sportovních disciplínách. U individuálních pohybových aktivit vedeme žáky k nasazení úsilí zdolat překážky a k odvaze vyzkoušet nové či obtížné. Principy práce: • respektujeme individualitu žáka a jeho fyzické možnosti • neporovnáváme žáky mezi sebou, ale oceňujeme zvýšení jejich osobního dovedností a výkonu • pomáháme žákovi zvyšovat jeho odvahu a chuť zkusit něco nového

Název předmětu	Sport
	• vedeme žáky ke spolupráci, toleranci a pomoci povzbuzením kamaráda • klademe důraz na fair play při hrách • podněcujeme v žácích radost a chuť k pohybu • oceňujeme úsilí a nasazení žáka • učíme dodržovat hygienické normy a zvyklosti • pomáháme vnímat estetiku pohybu upozorňujeme na důležitost relaxace
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovaný předmět SPORT vede žáky především ke komplexnímu zdravému životnímu stylu. Pomocí tohoto předmětu se snažíme přivést žáky k radostnému pohybu (popř. i nějakému sportu), dodat jim chuť se hýbat, podporovat v nich odvahu k různým druhům pohybových činností a dovést je k poznání vlastních pohybových schopností a možností. Předmět SPORT také zprostředkovává informace o vhodném a zdravém stravování, a to nejen při sportu. Učí žáky správné osobní hygieně nebo zdravé spánkové návyky, které se zdravým pohybem a životním stylem úzce souvisí. Tělesné pohybové aktivity vedou žáka k všestrannému rozvoji, a to nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností – k zodpovědnosti, spolupráci, vytrvalosti, odvaze). Pohybové aktivity vedou ke zlepšování tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla a celkové pohodě člověka (fyzické i psychické). Základní hry a herní techniky zvyšují u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také rozvíjejí jejich prostorovou orientaci a schopnost rychlého rozhodování. Součástí předmětu SPORT je tělesná výchova a zdravotní tělesná výchova. Organizační členění předmětu Výuka probíhá ve věkově smíšených skupinách. Výuka 1. a 2. trojročí většinou probíhá v nedaleké tělocvičně budovy Sokola, v bazénu na plaveckém stadionu, na atletickém stadionu, na ledové ploše zimního stadionu, v areálu školy a v jejím blízkém okolí, v městském parku, v přírodě, či jinde a ve spolupráci s jinými organizacemi. Organizační formy výuky • Individuální samostatná a tvořivá práce žáků - cíleně vytváří prostor pro myšlenkové operace žáků a vede žáky k tomu, aby samostatně pozorovali, vnímali, objevovali a hodnotili. Samostatný pohybový projev má 3 základní formy: - spontánní – je významný především v předškolním a mladším školním věku, zahrnuje dramatizace, tvořivou hru, překonávání drobných překážek, přirozené pohyby... - podněcovaný – převážně ve středním a starším školním věku, např. nepřímé vedení učitele k samostatnému projevu v hrách, soutěžích, gymnastice, cvičení v přírodě

Název předmětu	Sport
	- osobitý, uvědomělý – vyjadřuje osobní pojetí např. při zvládnutí sportovních her, pohybového vyjádření hudby.... (uplatnění při sportovní specializaci). Samostatná práce žáků se často spojuje s problémovým vyučováním, které se v tělesné výchově uplatňuje hlavně v vyšších fázích motorického učení. • Frontální vyučování - kdy žáci vykonávají ve stejné době stejnou pohybovou činnost. • Skupinové vyučování - s využitím různých forem diferenciací (podle pohlaví, úrovně pohybových schopností, výšky, stupně zvládnutí pohybové dovednosti apod.) = nepřímé vedení žáků se používá v situacích, kdy je nutná diferenciací žáků. Učitel učivo pouze nepředává, ale vede ho k aktivní účasti na vyučování. • Domácí práce žáků • Projekty • Soutěže
Integrace předmětů	• Tělesná výchova
Mezipředmětové vztahy	• Informatika • Matematika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Kompetence k učení: • vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty. Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle. Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti. Vedeme žáky k porozumění odborné terminologie z oblasti tělovýchovy a jejímu aktivnímu užívání. Učíme žáky pochopit souvislosti mezi pohybovou aktivitou a psychickou pohodou. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „individuálního pokroku“. Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace. Kompetence k řešení problémů: • v průběhu sportovních činností podněcujeme žáky k samostatnému rozhodování vedoucím k pochopení a sebehodnocení a případným vyrovnáním se s neúspěchem. Podporujeme žáky v týmové spolupráci k řešení problémů. Učíme žáky vyhodnocovat své možnosti i možnosti okolí. Pracujeme s metodou následků na uvědomění si vlastní zodpovědnosti za svá rozhodnutí a své činy.

Název předmětu	Sport
	Kompetence komunikativní: • klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií. Poskytujeme prostor pro hodnocení průběhu hodiny a vyslechnutí druhých, prostor k diskuzi, ve které mohou vyjádřit vhodným způsobem svůj názor. Na základě sledování sportovních utkání a jejich výsledků v médiích, formou diskuze, rozšiřujeme znalosti žáků v nejrůznějších oblastech (sportovní odvětví, geografie, týmová spolupráce...). Vedeme žáky k porozumění různých typů neverbální komunikace a k jejímu aktivnímu používání. Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play". Respektujeme prostor pro vlastní svobodný pohybový projev žáků.
	Kompetence sociální a personální: • podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Týmovou spoluprací, v jednotlivých hrách, učíme žáky vzájemné spolupráci a asertivnímu chování. Prožitkovou metodou vedeme žáky k poznání vlastních pohybových možností a účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Vyžadováním ohleduplnosti a úcty k sobě i k druhým, vedeme žáky k udržování dobrých mezilidských vztahů a příjemné týmové atmosféry, k poskytnutí pomoci druhým, v případě potřeby i ke schopnosti požádat o pomoc druhé. Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu. Vytváříme podmínky pro pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj, v oblasti pohybu a sportu tak, aby žáci dosahovali pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
	Kompetence občanské: • netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže). Důsledně dbáme na dodržování společně stanovených pravidel chování ve škole. Dodržováním pravidel jednotlivých her, respektováním se navzájem vedeme žáky k utváření mravních hodnot. Připomínáme žákům důležitost každého jedince ve společnosti, jeho jednání a konání a poukazujeme na dosažení společenského blaha. Žákům vštěpujeme základy zdravotního a

Název předmětu	Sport
	sportovního myšlení ve vztahu ke zdravému životnímu stylu. Vedeme žáky k respektování, ctění a ochraně našich sportovních tradic a symbolů. Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům. V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace. Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku. Kompetence pracovní: • dbáme na dodržování bezpečného používání sportovního vybavení, náradí a náčiní, a dodržování vymezených pravidel. Při pohybu a sportu klademe důraz na ochranu zdraví žáka i zdraví druhých. Vedeme žáky k využití znalostí a získaných zkušeností k zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, popřípadě k rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Pravidelným tréninkem tělesných zdatností a rozvíjením dovedností, vedeme žáky k chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti. Praktickým seznamováním žáků se zásadami první pomoci je vedeme ke schopnosti bezprostředně poskytnout pomoc zraněnému a požádat o odbornou pomoc. Kompetence digitální:

Sport	3. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.		ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Sport	3. ročník	
VŠEOBECNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		
TĚLESNÁ VÝCHOVA význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost, pravidla a spolupráce ve hře hygiena při TV – hygiena pohybových činností, a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV základy sebeobrany - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, bezpečné dopady a pády základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh (měření času s pomocí digitálních stopek), skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů další možné pohybové činnosti podle příležitostí (vhodné počasí atp.): turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu (práce s online mapou), táboření, ochrana přírody		TĚLESNÁ VÝCHOVA spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci změří čas s využitím digitálních technologií dokáže pracovat s online mapou (zadá a vyhledá cíl)

Sport	3. ročník	
seznámení se se základy rekreačních sportů – plavání, horolezení, turistika, cykloturistika, vodní turistika, orientační běh a další (podle možností) v zimním období – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (podle možností) měření a posuzování sportovních výkonů spolužáků, znalost základního TV názvosloví a reagování na něj zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží komunikace v soutěžích, spolupráce, práce na mezilidských vztazích komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností (nástupy, zástupy, řady, tvoření dvojic a jiných různě početných týmů), smluvené povely, gesta a signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zjednodušené pohybové činnosti, hry a závody měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy orientace v tabulkách plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti (splývání, znakový a kraulový kop), jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích zdroje informací o pohybových činnostech a volnočasových aktivitách		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

Sport	5. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulovááno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání. VŠEOBECNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
TĚLESNÁ VÝCHOVA význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost, pravidla a spolupráce ve hře hygiena při TV – hygiena pohybových činností, a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního		TĚLESNÁ VÝCHOVA podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

Sport	5. ročník	
prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV základy sebeobranu - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, bezpečné dopady a pády základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh (měření času s pomocí digitálních stopek) , skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů další možné pohybové činnosti podle příležitostí (vhodné počasí atp.): turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu (práce s online mapou), táboření, ochrana přírody seznámení se se základy rekreačních sportů – plavání, horolezení, turistika, cykloturistika, vodní turistika, orientační běh a další (podle možností) v zimním období – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích (podle možností) měření a posuzování sportovních výkonů spolužáků, znalost základního TV názvosloví a reagování na něj zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží komunikace v soutěžích, spolupráce, práce na mezilidských vztazích komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností (nástupy, zástupy, řady, tvoření dvojic a jiných různě početných týmů), smluvené povely, gesta a signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zjednodušené pohybové činnosti, hry a závody měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy orientace v tabulkách plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti (splývání, znakový a kraulový kop), jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích zdroje informací o pohybových činnostech a volnočasových aktivitách		- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti - změří čas s využitím digitálních technologií - dokáže pracovat s online mapou (zadá a vyhledá cíl) - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Sport	5. ročník	
změří čas s využitím digitálních technologií dokáže pracovat s online mapou (zadá a vyhledá cíl)		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		

Sport	9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehů a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžděového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a bráně dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy		ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovňovací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Sport	9. ročník	
oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		
TĚLESNÁ VÝCHOVA význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity dokáží sestavit základní osnovu pro uspořádání pohybové hry za pomoci dohledávání informací z internetu. gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu DK (měření času s pomocí digitálních stopek), skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce/výletu (práce s online mapou, vyhledávání informací na internetu), přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový		TĚLESNÁ VÝCHOVA aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na

Sport	9. ročník	
přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka a základních plaveckých dovedností; další plavecké dovednosti, popřípadě další plavecký způsob (plavecká technika), rozvoj plavecké vytrvalosti lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy) další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) - plavání, horolezení, turistika, cykloturistika, vodní turistika, orientační běh, fitness, sebeobrana, lukostřelba a další komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží vyhledávání a zpracování různých pravidel her, zvláště her nevšedních či méně známých v našem regionu zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření (měření času s pomocí digitálních stopek), evidence, vyhodnocování (v tabulce v excelu) zdroje informací o pohybových činnostech a volnočasových aktivitách	úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci samostatně si monitoruje organizaci a přípravu na hodiny sportu změří čas s využitím digitálních technologií dokáže pracovat s online mapou (zadá a vyhledá cíl) vyhledá potřebné informace (autobusový spoj, počasí, otevírací dobu, cenu vstupného ...) na internetu	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Motto: „Ten, kdo je schopen poznávat a kontrolovat vlastní chyby, získává větší míru nezávislosti a jistoty.“

Marie Montessori

Pravidla pro hodnocení žáků

Práce a činnost žáka není hodnocena ve smyslu porovnávání s ostatními žáky nebo sestavování žebříčku výkonů – takové hodnocení se neslučuje s principy pedagogického systému Montessori. Způsob hodnocení navazuje na práci žáka z vnitřní motivace, pomáhá k dovednosti vlastního sebehodnocení, umožňuje žáku být úspěšný a zapojit se do práce bez strachu z neúspěchu. Způsob hodnocení žáků – práce s chybou a pochvalou – jsou jedním ze základních principů při uplatňování pedagogiky podle Marie Montessori. Vychází už ze samotného přístupu dospělého (rodiče, učitele...) k dítěti – laskavý, partnerský přístup, který vytváří prostor k tomu, aby žák:

- poznával své přednosti a nedostatky, možnosti a hranice
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- dokázal odhadnout své síly a schopnosti
- uvědomoval si, co je mu příjemné – co nepříjemné a jak to dát ostatním vhodně najevo
- učil se plánovat další cesty k učení a zdokonalování
- mohl volit takové způsoby učení, o kterých ví, že jsou pro něj účinné a spolehlivé.

Chybová kontrola u učebního materiálu a pomůcek

Materiál a pomůcky (specifický materiál, běžné výukové pomůcky a texty) jsou připravovány tak, aby žák sám viděl a poznal, zda úkol provedl správně, kde je chyba a jak ji opravit. Učitel pomáhá žákům vyhledat chyby tam, kde si sami neumí poradit. Dovednost samostatné kontroly, nalezení rozdílů a chyby pokládáme důležitou životní kompetenci.

Vedení žáků k dovednosti sebehodnocení

Dovednost sebehodnocení si osvojují žáci při každodenní školní činnosti tím, že mají za úkol porovnávat svou vlastní práci s chybovou kontrolou, vzorem nebo správným řešením a sami si

opravovat své chyby a nedostatky. Zpětnou vazbu jim dává také možnost spolupracovat na stejném úkolu se spolužáky a porovnávat tak své pracovní tempo, způsob práce, správnost řešení nebo spolupracovat s několika dětmi ve skupině a porovnat si vzájemné rozdělení úkolů a odpovědnost za společnou práci.

Spolupráce

Tréninkem spolupráce nahrazujeme soutěžení, záměrné porovnávání a sestavování pořadí mezi žáky. Po skupinové práci mají žáci možnost společně posoudit, jak se jim spolupracovalo, jaký díl úkolu splnili, jak byli platní své skupině. Posuzují sami sebe i své partnery. Hledají ocenění své práce a doporučují návrhy na vylepšení své skupině i ostatním.

Komunikace s žáky

Učitel diferencuje komunikaci s žákem – používá jazyk tak, aby žáka nehodnotil a neposuzoval, ale dal žákovi najevo, že získal novou dovednost, že se mu práce podařila, nebo naopak ho navést k tomu, aby si úkol ještě zopakoval, práci lépe nacvičil, chyby opravil. Práci žáka je třeba projevit účast a uznání tak, abychom žáka nemanipulovali hodnotícími výroky. Učitel má při hodnocení popisovat a pojmenovat, projevit účast, uznání a ocenění. Má povzbudit žáka, aby komentoval, popsal, zhodnotil svou vlastní práci sám. Hodnocení má vést žáka k tomu, aby svou práci vždy dělal, jak nejlépe dovede, tedy s využitím svého potenciálu na maximum.

Záznamy o školní práci žáků

K průběžnému slovnímu hodnocení učební činnosti žáka je třeba systematický a neustálý sběr informací.

Žáci si zakládají **portfolia** s výsledky své školní práce v jednotlivých oblastech. Učitel průběžně hodnotí práce žáků komentářem, který obsahuje porovnání práce se zadanými kritérii a navrhuje žákovi postup k vylepšení další práce. Vychází také z různých učebních stylů, předpokladů a domácího zázemí žáka.

Průběžně se učivo a práce žáků neznámkuje, žákovské knížky žáci nemají. K záznamům o své práci používají **diáře** (1. trojročí) a **indexy** (2. a 3. trojročí).

Vysvědčení

Vysvědčení je slovní, rodiče a žáci dostávají popisným jazykem informaci o průběhu vzdělávání žáka v daném pololetí. Popisuje obtížnosti a snahu, kterou musel každý jednotlivý žák vynaložit na zvládnutí určité oblasti či problému vyučování. Slovní hodnocení oceňuje míru porozumění, praktického použití znalostí a dovedností, originálního zpracování nebo vynaložení velkého úsilí při plnění zadaného úkolu. Dále označuje nedostatky a návrhy na další postup při zvládnutí učiva a důraz ve školní práci.

Hodnocení je součástí Klasifikačního řádu ZŠ a MŠ Viva Bambini, s.r.o., České Budějovice

- Pravidla hodnocení žáků na naší škole jsou stanovena Klasifikačním řádem (příloha č.1 ke Školnímu řádu).
- Klasifikační řád je zpracován v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a dále v souladu s vyhláškou MŠMT č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky.

6.2 Kritéria hodnocení

Hodnocení je součástí Klasifikačního řádu ZŠ a MŠ Viva Bambini s.r.o., České Budějovice

- Pravidla hodnocení žáků na naší škole jsou stanovena Klasifikačním řádem (příloha č.1 ke Školnímu řádu).
- Klasifikační řád je zpracován v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a dále v souladu s vyhláškou MŠMT č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky.

Obsah klasifikačního řádu:

- Obecné pokyny pro hodnocení výsledků vzdělávání, Stupně hodnocení a klasifikace, Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci, Klasifikace žáka, Slovní hodnocení, Sebehodnocení žáka, Celkové hodnocení žáka, Informace o prospěchu a chování žáka, Klasifikace chování, Výchovná opatření, Kritéria pro udělování výchovných opatření, Komisionální zkoušky.
- Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Výstupní hodnocení.
- Hodnocení žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem danými kritérii, věcné, všestranné.
- Žáci Montessori jsou hodnoceni pouze slovně.
- Práce a činnost žáka není hodnocena ve smyslu porovnávání s ostatními žáky nebo sestavováním žebříčku výkonů.

Kritéria hodnocení ústní prezentace jsou předem stanovena pro konkrétní práci ve spolupráci žáků a učitele. Obvykle se hodnotí tato kritéria:

- jazyková správnost a úroveň využívání jazykových prostředků

- srozumitelnost
- informační hodnota
- celkový osobní projev při prezentaci

Kritéria pro hodnocení skupinové práce jsou předem stanovena pro konkrétní práci ve spolupráci žáků a učitele. Obvykle se hodnotí tato kritéria:

- podíl žáka na práci skupiny
- dodržení tématu
- navrhování užitečných nápadů a myšlenek
- podíl na přípravě materiálů
- vyjádření zaslouženého uznání spolupracovníkům ve skupině
- komunikace ve skupině
- schopnost objektivního hodnocení práce skupiny
- sebehodnocení

Výše uvedená kritéria jsou využívána i při hodnocení projektů.

Ukazatele pro slovní hodnocení a vedení žáků k sebehodnocení. Jak použít ukazatele pro vedení žáků k sebehodnocení:

- postupně vybírat a přidávat jednotlivá kritéria podle věku a možností žáků
- některá použít jako stálá pravidla pro práci ve třídě – škole
- některá pro jednotlivé aktivity (práce ve skupině, určitá prezentace...)
- pro určitý časový úsek (tento týden se zaměříme na ...)
- ukazatele připravit žákům, aby si je samy ohodnotili podle navrhnutého způsobu (ano – někdy – málokdy – ne a podobně...)

Co vše můžeme sledovat při školní práci žáka

ČESKÝ JAZYK, CIZÍ JAZYK, MATEMATIKA, KOSMICKÁ VÝCHOVA, PŘÍBĚH LIDÍ, ZÁZRAČNÁ PŘÍRODA:

- označovat zvládnutá témata v bublinkových mapách
- práce v pracovních sešitech – správnost doplněných údajů, vypracování všech úkolů, práci
- s kontrolou, čitelnost a úpravu
- ČJ, KV také – pestrou slovní zásobu, zajímavé a originální vlastní věty a texty

KREATIVNÍ SVĚT:

- pracuji zadanou technikou
- využiju celý formát
- použiju svůj originální nápad
- pracuji v klidu a potichu
- na práci se opravdu soustředím
- věnuji se dopracování detailů
- samostatně si připravuji potřebné věci
- dokončuji práci
- po práci vše uklidím
- naučím se text písničky zpaměti
- zpívám celou písničku s ostatními
- zpívám přiměřenou hlasitostí
- dokážu písničku zazpívat sám
- přijdu s vlastními nápady
- zopakuji rytmus
- dokážu rytmicky doprovázet píseň
- vyjádřím pocit z hudby (VV, pohybem, dalším způsobem...

SPORT:

- nosím si cvičební úbor
- respektuji pokyny a pravidla bezpečnosti
- všechna cvičení si vyzkouším
- učím se nové pohybové dovednosti, sportovní hry
- dodržuji pravidla her
- spolupracuji při kolektivních hrách
- povzbuzuji a pomáhám kamarádům
- chovám se fair-play

Učení v době individuální práce:

- využívám čas k učení
- čtu si zadané informace
- snažím se informace si vyhledat sám
- když si nevím rady, hledám řešení – požádám o radu
- řešení si porovnávám s kontrolou
- při vyučování mluvím potichu a pohybuji se klidně
- pomůcky a další věci vracím srovnané na místo
- neruším kamaráda v práci (pokud nepracujeme spolu)
- o pomoc kamaráda požádám taktně a potichu

Práce ve skupině:

- pomohu skupině dohodnout se skupině na rolích jednotlivců
- pozorně čtu nebo poslouchám zadání úkolu
- promyslím si také svou odpověď – řešení
- sdělím svůj nápad ostatním

- pozorně poslouchám toho, kdo ve skupině sděluje
- nad problémem opravdu přemýšlím a radím se s ostatními
- v klidu se dokážu domlouvat na společném řešení
- neruším nevhodně práci své ani ostatních skupin

Aktivita při společném vyučování:

- poslouchám otázku, zadání úkolu
- zapojuji se se svými nápady
- hlásím se o slovo
- mluvím zřetelně a srozumitelně
- respektuji a neruším toho, kdo mluví
- neopravuji chyby na druhých, ale nabídnu jiné řešení

Zaznamenání informací (exkurze, beseda, lekce, video...):

- zapíšu všechny hlavní informace
- informace, které zapíšu, jsou přesné
- zaznamenám také nějakou originální zajímavost
- napíšu vlastní názor na to, co jsem se dozvěděl-a
- záznam mám čitelný a přehledný
- doplním ilustrační obrázek, schéma, fotku...
- zapisuji to, co si zapamatuji
- používám své poznámky k další práci
- najdu si k tématu ještě další informace

Práce s pomůckami:

- dodržuji postup práce

- pracuji samostatně
- při práci s kamarádem dokážu smysluplně spolupracovat
- volím si vhodné místo pro rozložení materiálu
- udržuji na místě pořádek
- materiál vracím srovnaný na původní místo
- s materiálem pracuji šetrně

Vlastní tvorba:

- dodržuji zadání – osnovu
- vymýšlím celé věty
- věty v mém textu na sebe plynule navazují
- používám také souvětí
- používám také přímou řeč
- používám jen vlastní nápady
- můj text ostatní zaujal
- vzpomenu si na různé možnosti řešení
- zkouším jiná řešení
- objevuji nové použití pro „staré“ věci

Ústní prezentace:

- mluvím v celých větách, plynule, s rozmanitou slovní zásobou
- mluvím zřetelně a přiměřeně hlasitě
- mluvím spisovně a vhodně
- prezentaci mám předem promyšlenou a připravenou
- používám nová slova, termíny, informace

- dodržuji téma
- upoutám posluchače svým projevem

Respektování společných pravidel:

(Dodržuji – někdy nedodržím – často nedodržím – dodržuji s obtížemi)

- domluvená pravidla
- respektuji místo spolužáků
- konflikty se spolužáky řeším v klidu, neoplácím
- nepokřikuji na druhé, při oslovení kamaráda k němu přijdu
- včas nosím domluvené úkoly
- doma procvičuji obtížné učivo, a ještě více se zdokonaluji
- své věci mám srovnané v přihrádce, na lavici, v aktovce
- v penále nosím potřebné věci v pořádku
- mám zodpovědnost za něco ve třídě

Chování o přestávkách:

- své místo opouštím uklizené
- chodím po třídě v klidu
- neruším hlasitostí ostatní
- nedělám druhým to, co jim není příjemné
- dbám na svou bezpečnost
- svačím na tácu nebo ubrousku
- všechny odpadky odnesu do tříděného odpadu
- místo na zemi po mne zůstane vždy čisté
- k proběhnutí využiji prostor na zahradě a pro pobyt venku se vhodně obléknu

